

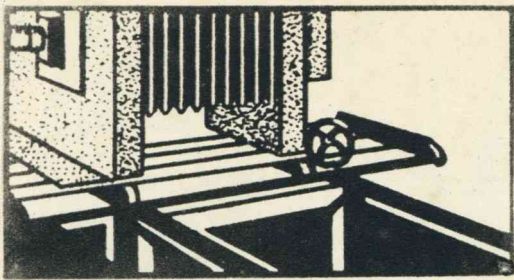
PANORAMA

ZATERDAG 19 JANUARI - No. 3

20
ct

HET GEILLUSTREERDE WEEKBLAD VOOR WIE IETS BETERS WIL.
28 PAGINA'S, EIGEN FOTO'S EN INTERESSANTE LECTUUR.

CHEMIGRAFISCHE KUNSTINRICHTING HOLLAND

AUTOTYPIEËN - LIJNCLICHÉ'S - DRIE- EN
VIERKLEURENDruk - OFFSETDRUK

NASSAUSTRAT No. 29

POSTBOX 63 HAARLEM

BANKIER: HAARLEMSCHE BANKVEREENIGING

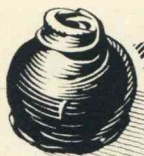
VOORSCHOTTEN AANAMBTENAREN EN BEAMBTEN

Geen rente, noch
kosten vooruit

Coulante voorwaarden

CENTR. CREDIET-
EN SPAARBANK
TE AMSTERDAM
Keizersgracht 302-304

DRAISMA VAN
VALKENBURG'S
LEVERTRAAN-
LEEUWARDEN

Zachte Nougat
bonbons
pikant van
smaak

DROSTE

PAX **SCHOEN
CREME**

**Abrikozen
bonbon**

Gevuld met
geconfijte abrikoos
in maresquincrème.
Is een overheerlijke
bonbon

RINGERS
Let op den naam.

CREDIETEN

aan personen met goede, vaste
betrekking.
Coulante voorwaarden.
ALG. CREDIET- EN
ADMIN.-KANTOOR
A'dam, Singel 381. Tel. 32481
Prospectus op aanvraag.

Voor en na 't

ROOKEN
neem
Nigroids

U zult ze spoedig onmisbaar
vinden, omdat ze de prikkeling
doen ophouden, de ademhaling
vergemakkelijken, de keelvlies-
zen soepel houden - kort en
goed 't rooken verschaft U
meer genot. Zorg steeds een
doosje bij U te hebben - maar
't moeten Nigroids zijn. Weiger
elke namaak.

Fabrikanten:
FERRIS & Co., Ltd., BRISTOL

Handige

doosjes à 30 ct.

Bij alle Apothekers en Drogisten

LEVENSVZERKERING MAATSCHAPPIJ

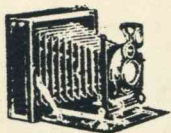
„HAARLEM”

OPGERICHT 1873

HAARLEM - WILSONSPLEIN 11

SLUIT

ALLE SOORTEN LEVEN-, PENSIOENEN- EN
VOLKSVERZEKERINGEN

**TROPEN
CAMERAS**
Fl. 85.-

FOTOGRAFISCH MAGAZIN LUX
J. VAN DER ZANDEN
LEIDEN-2 BREESTRAAT 141

Bloedzuiverende

Laxeerpillen van
Apotheker BOOM ver-
wijderen overtollig gal
en slijm en bevorderen
en regelen een goeden
stoelgang. Verkrijgbaar
in de meeste Apotheken

en Drogistwinkels à 30 en 55 ct. per doosje.
welke voorzien moet zijn van dit fabrieksmerk.

Kleine Stofjes

kunnen Uwe huid
beschadigen en rimpels
veroorzaken.

Als de poriën vol zitten met
stof en poeder, kunnen zy niet
vry ademen. De huid wordt
vermoeid, krijgt vlekken en
wordt leelyk. Reinig de huid
ieder ochtend en avond met
Lait Innoxo, het melkdieet
voor de huid.

Lait Innoxo kruipt in de
poriën en verwydert daaruit
alles waar de zeep niet by
kan. Daar de poriën gereinigd
worden, kan de huid gemakke-
lyker ademen; zy wordt gezon-
der, meer elastisch en wordt
spoedig mooier.

Zelfs na de eerste behande-
ling met **Lait Innoxo** bemerkt
men eene groote verandering.
Men voelt, dat de huid gezon-
der wordt.

Begin terstond dagelyks te
gebruiken

**LAIT
INNOXA**

— Is geen fard —

62

Op aanvraag, met 50 cent voor kosten, aan France-
Import, Rijnstraat 5, Den Haag ontvangt U een keurig
doosje met monsters.

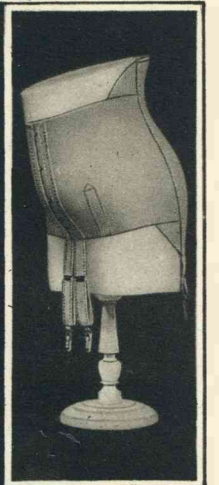
SUPERBE

(CORSETBAND)

HET IDEEAAL
VOOR IEDEERE
VROUW.
STEUNT DE
BUIKSPIEREN.
GEEFT STEUN
IN DEN RUG EN
VERSCHUIFT
NIET.

AANBEVOLEN
DOOR H. H.
DOCTOREN

BESCHERMD
TEGEN
NAMAAK
DOOR HET
OCTROOI 17201

VRAAG UWEN LEVERANCIER
WANNEER NIET VERKRIJGBAAR WENDE MEN ZICH TOT
SUPERBE CORSETBAND
KEIZERSGRACHT 438 AMSTERDAM
DIE U ADRESSEN EN ATTESTEN ZAL DOEN TOEKOMEN

Frauenschule und Hauswirtschaftl.-Wissenschaftl. Töchterheim

M. Gerhady Lübeck Am Burgfeld 10

Abtlg. 1: **Frauenschuljahr**

Bed.: Lyzeumsabschluss
Preus. Lehrpl.-Abschlussprüfung

Abtlg. 2: **Töchterheim**

Aufnahme finden ig. Mädchen mit unvoll. Schul-
bildung. Gründl. Ausbildung in allen hauswirt-
schaftl. und gewerbl. Fachern Fortbildung in
Wissenschaften und Musik.

HUIZE „KLIM-OP”

RUST- EN HERSTELLINGSOORD

WASSENAAR

Raadhuislaan 4 - Tel. 125

Hoogtezon aanwezig

Prijs f 2.50 per dag Centr. verwarming

N. Timmers, ged. verpleegster

„THEOPHILE”

Utrechtschestraat 118, Amsterdam

BESTE HAARKLEUR- EN

HAARGROEIMIDDEL

Afgehaald f 2 — per flacon

Franco na toezending v. f 2.40

per postwissel of aan postzegels,

rembours f 2.60.

MODERNER FRAUENBERUF

Junge Damen finden Aus-
bildung zur diplomierten

Gymnastik Lehrerin

System Mensendieck

M. GERHARDY, LÜBECK

Am Burgfeld 10

Deutschland

Lijmt alles

Stationsweg 34 - Den Haag
Telef. 17062 - Postgiro 142700

PANORAMA

Abonnementsprijs f 10.40 per
jaar. Losse nummers 20 cent

ZATERDAG 19 JANUARI - No. 3

DE SCHOONSTE

De achttienjarige Daisy Neerborg is uitgeroepen tot schoonheids-koningin van Denemarken. Zij heeft echter ook andere verdiensten. Nu het binnenkort 125 jaar geleden is dat haar landgenoot, Hans Christian Andersen, werd

geboren, heeft zij een groep jonge kunstenaars verenigd, die de figuren uit Andersen's sprookjes zullen uitbeelden, geïnspireerd op de moderne opvattingen. Daisy meent dat vele kinderen deze sprookjespoppen wensen te bezitten.

SIDI BOU SAID. De moskee, waar volgens de Moham-medaansche overlevering koning Lodewijk van Frankrijk begraven is (zie artikel).

Tunis

en het sprookje van
Sidi bou Said

door

A. V. D. BORN

Achter de natuur staat de mensch. — Interessante artikelen in een geïllustreerd weekblad en de geestdriftige beschrijvingen van familieleden en vrienden na een reis in het buitenland maken ons bekend met een land, waar wij nooit geweest zijn, met Boekarest en Moskou en het nabije, maar geheimzinnige Oosten — maar het is iets anders, of wij verhalen hooren en plaatjes bekijken, of zelf voor de werkelijkheid van het vreemde land geplaatst worden — in dit geval de uitingen waarnemen van het ontluikende leven in het Oosten. Want de toerist, die rijker wil worden door zijn reizen, zal niet alleen met belangstelling kijken naar het vreemde van witte huizen, palmen en woestijn, maar zal trachten door te dringen tot het wezen van land en bewoners, alle levensverschijnselen waarnemen en verklaren.

Wie zóó reist, ziet na eenigen tijd niet meer naar de merkwaardigheden, voelt niet de desillusie, wanneer de romantiek verschrompelt op het heete woestijnzand en den barren kei-weg. Dat alles is uiterlijkheid — achter de natuur staat de mensch en de mensch heeft onze diepste belangstelling.

* *

De eerste indruk van Tunis is, dat er iedereen den tijd schijnt te hebben om te flaneeren over de Avenue Jules-Ferry en een slepende conversatie te houden in de koffiehuisen, dat Tunis niets anders is dan een cosmopolitische stad, verzamelplaats van alle nationaliteiten (het minst misschien Franschen, die de officieele meesters zijn), van Amerikaansche brutaliteit, Duitsche zwaarwichtigheid en Fransche luchthartigheid. Later echter maakt Tunis een zeer onaangename indruk; het is een stad van tegenstellingen. Er wonen mannen, die er onder voortdurende ontbering sterk blijven, vaderland-loozen, die er een zwaar bestaan leiden, omdat zij elders in het geheel niet kunnen bestaan; ook idealisten — maar over het algemeen is de indruk niet gunstiger dan die van het moederland. De Europeaan, die zich door niets anders dan regelen van conventie gebonden acht, voelt er zich vrij, hetgeen hij synoniem stelt met ongebonden. Het klimaat werkt deprimeerend, maakt futloos; de omgang met ondergeschikt personeel van donker ras geeft hem een onevenredig gevoel van superioriteit, hetgeen zich dikwijls uit in ongevoeligheid en trots; het gemis aan geestelijke ontspanning en de zucht naar losse uitspanning na den zwaren dagelijkschen arbeid in de afmattende temperatuur sloopst veler geestkracht. Vandaar dat de blanke zijn geestelijke meerderheid verliest, vandaar dat men er veel te veel armoedige bioscoopjes en variété-theaters vindt en lokalen van ontspanning, die een beschaafd mensch geen ontspanning noemt.

Geeft een deel van Tunis' bevolking niet altijd een verheffend denkbeeld van den koloniseerenden blanke, de stad zelf is banaal door de mislukte poging tot aansluiting van Westersche oppervlakkigheid achter een Oostersch aanzien. Men heeft in Tunis een compromis gezocht, maar niet gevonden, met het gevolg, dat men er een bouwkundig allegaartje vindt. Het probleem was zeer lastig: het klimaat vroeg ruime, luchtige huizen, de natuur inspireerde een los lijnenspel, terwijl de traditie leidde tot toepassing van Moorsche motieven. Men begreep eveneens, dat de zware architectuur van de Europeesche wereldsteden hier niet paste, terwijl een zuivere navolging van de Europeesche bouwkunde evenmin gewenscht was. De resultante van deze zeer verschillende strevingen en krachten heeft huizen gebouwd, die een caricatuur zijn. De Hollander, die

ze beschouwt, denkt met gerechtvaardigden trots aan de bouwmeesters van het eigen land en wenscht, dat ieder het verschil zag in de architectuur van hier en daar. Voor de kathedraal heeft men blijkbaar alle krachten ingespannen en ernstig gezocht naar de juiste oplossing: een gebouw van Europeesche energie, aangepast aan de Oostersche mentaliteit. Ten volle bevredigt de oplossing echter niet; Arabier noch Europeaan is er mede tevreden.

* *

De Europeaan, die vóór zijn reis naar Noord-Afrika ijverig gelezen heeft over Arabieren, Islam, fanatisme enz., gaat misschien met ongeruste vrees in de wirwarrige binnenstad, waar hij alleen Arabieren ontmoet. De vrees is ongegrond, hetgeen hij spoedig zal ervaren. Het is naïef om iederen Arabier diep in de oogen te kijken, ten einde te zien of de glinstering van het fanatisme er niet in schittert en dreigt. Al vertelt men iederen Arabier, dat men christen is, vurig christen, hij zal u niet naar de keel springen en met den vreeselijksten dood bedreigen, indien men niet stante pede zijn geloof afzweert voor den Islam. Zelfs vermoedt men dikwijls, dat de verschijning van den blanke niet wordt opgemerkt. En ook, hij kan niet te veel aandacht schenken aan de Arabieren, want na een wandeling van bijv. een half uur moet hij zich bepalen tot het probleem, hoe den uitgang te vinden in het onmogelijke labyrinth van straatjes en steegjes. Men kan er urenlang dwalen langs de groezelige huisjes en de op en in en naast elkaar gebouwde winkeltjes: nis-achtige ruimten zonder ramen. Men vindt er alle mogelijke producten, een gewemel van de meest schelle kleuren, vooral bij de tapijthandelaars. En alles wordt overheerscht door een weeen geur van wierook en peper, die er altijd hangt.

Eén ding valt bijzonder op: men loopt in een stad, waar alleen mannen en kinderen wonen. Vrouwen zijn er niet. Dat zou nog sterker tot den toerist spreken, indien de Arabier niet die kleurige en zwierige kleeding droeg, die van elken man een prinselijke majesteit maakt. In Europa verfrist de vrouw het stadsbeeld, dat door den man versomberd zou worden tot een louter zakelijk beweeg, terwijl in Tunis de man de straten fleurig maakt, en de vrouw, gepakt in een aantal hoofddoeken en sluiers, een lompe vorm is, welke haastig in een zijstraat schiet en door haar schuwheid toont, dat zij niet hoort op de openbare straat. Het moet zeer hinderlijk zijn, in de gloeiende hitte van den zomer en de natte guurheid van den winter steeds de hermetisch sluitende voile van zwarte crêpe om het hoofd te dragen. Dames uit betere kringen dragen dan ook de ajar, die losjes voor het gezicht wordt gehouden.

Terloops zij gezegd, dat men zich vergist, wanneer men meent, dat de vrouw hier haar isolement slechts noodgedwongen verduurt. Zij draagt zelfs gaarne de voile, het symbool van haar ondergeschiktheid, omdat zij weet, dat haar schoonheid er door verhoogd wordt; zij weten, dat de donkere vlam van hun oogen tusschen de opening van de voile meer indruk maakt dan het geheele gelaat of de draaiende lippen-gymnastiek van een filmactrice.

* *

Geheel anders dan waar ook zijn voor mij de Arabieren van Sidi bou Said. Zij zijn vol minachting, trotsch, hautain, voornaam

in al hun bewegingen, zooals Sidi bou Said zelf ook hautain en voornaam is. Sidi bou Said is ook heilig, zoodat zeven pelgrimages naar zijn moskee even veel waarde hebben als één pelgrimstocht naar Mekka. Want hier ligt begraven de Heilige Lodewijk, koning van Frankrijk. Volgens den Arabier is het een fabeltje, dat Lodewijk rust in de grafkapel te Saint-Denis. Want dit is de ware geschiedenis van Sidi bou Said, Heer der Leeuwen, in de christenwereld bekend als koning Lodewijk van Frankrijk, zooals de Arabier haar vertelt:

Toen de heilige Lodewijk zijn Kruistocht ondernomen had en op het strand van Afrika was geland, dacht hij veel Mohammedanen te bekeeren tot het Christendom. Maar het ondoorgroondelijke noodlot had anders beschikt, Niet zoo gauw had Lodewijk kennis gemaakt met den waren aard van den Islam, of hij zag de dwaasheid van zijn plan en het valsche van zijn godsdienst helder in, en zijn geest werd gewonnen voor de duidelijke waarheid van het Mohammedaansche geloof.

En Allah waarschuwde een zéér heilig man — Sidi Drift — die hier op deze rots woonde: om af te dalen naar de vlakke van Carthago, het habijt van een monnik aan te trekken en binnen te dringen in de koningstent, waar een ziel, rijp voor den Islam, hem wachtte. En terwijl de prins en ridders zich gereed maakten voor

DE HEILIGE STAD. De groote moskee van Kairouan, de heilige stad der 150 moskeeën.

den aanval op de Saracenen, verklaarde Sidi Drift aan Sint Lodewijk de verzen van den Koran, leerde hem de gebruiken van den Islam en maakte van den koning een maraboe, een zéér heilig man, zooals hij zelf was.

En terwijl onder de ongeloovigen de pest woedde en de besmettelijke ziekte, leidde midden onder hen Sint Lodewijk een leven van Islamietische heiligheid en verzoon hij alle mogelijke middelen om den aanval op Tunis en de verdelging van zijn nieuwe broeders-in-het-geloof uit te stellen.

Totdat, heel ongelegen voor Lodewijk, Karel van Sicilië met z'n geheele vloot den Franschen te hulp komt; het gevecht, waaraan Lodewijk steeds trachtte te ontkomen, wordt dus onvermijdelijk. Zal hij nu zijn leger in den steek laten en zijn ridders verraden, die hoogmogende heeren, die juist op zijn aandringen het kruis hebben aangenomen?

* *

Nu treft het toevallig, dat door Saracenen een Christen gevangen genomen is, die verrassend veel op Lodewijk lijkt en die — door de pest aangetast — spoedig zal bezwijken. Sidi Drift ziet een uitweg. . . . De koning doet alsof hij ziek is — waarschijnlijk de pest, en alvorens te sterven, roept hij nog eenmaal al zijn bloedverwanten bij zich. In een hartroerend afscheid wekt hij ze een laatste maal op tot medelijden en barmhartigheid en sluimert — schijnbaar — voor eeuwig in. Van de algemeene verwarring, die op dat plotseling sterven volgt, maakt Sidi Drift handig gebruik om het „stoffelijk overschot” des konings te verwisselen met het lijk van den Christen gevangene, en samen vluchten ze 's nachts naar de roode rots. Vandaar uit ziet de koning de hulp troepen van Sicilië aankomen, ziet hoe de gewaande koning vorstelijk begraven wordt, is getuige van den opmarsch der vereenigde legers

naar Tunis, van hun nederlaag, de vredesonderhandelingen en van hun behouden terugkeer naar het vaderland.

Allah en het ondoorgroondelijke noodlot hadden alles goed beschikt. . . .

* *

Ondertusschen was — zooals het bij de Christenen de gewoonte is — Lodewijks dochter (we noemen haar Chérifa) op een mooien dag alleen buiten het kamp gaan wandelen. Ze dwaalt over de roode rots en. . . herkent haar vader. En zóó drong zij aan om bij hem te blijven, dat Lodewijk toestemde. Chérifa werd een Mohammedaansche maagd en als alle maagden aan het contact met de mannelijke buitenwereld onttrokken. En zoo brachten Sidi Drift, Sidi bou Said en zijn dochter Chérifa hier gelukkige dagen door in de lofprijzing van God, de genietingen van de schoone natuur en de kalmte van een zwijgende meditatie.

Maar iedereen weet: hoe het vrouwenhart ondoorgroondelijk is en weinig houvastgevend. Een schoone Frankische ridder, die niet met de anderen naar zijn vaderland was terruggekeerd, raakt hier verdwaald. Chérifa ziet hem door de openingen van haar moucharabieh, het bloed stijgt haar naar het hoofd, ze wordt doodelijk verliefd op den jonkman en, alle eerbaarheid vergetend, er niet aan denkend dat ze een Mohammedaansche maagd is, werpt ze hem een bloem toe. De jonkman vermoedt de beteekenis en komt den volgenden dag terug. Chérifa heeft de waakzaamheid van haar personeel misleid, ontvangt den schoonen jonker en vertelt hem heel haar geschiedenis. In den nacht gaan de twee gelieven scheep naar Frankrijk, om aan het verbaasde Europa het geheim mede te deelen van den Christenkoning, die, dood gewaand, als een Mohammedaansche bekeerling levend werd teruggevonden.

Den volgenden morgen bemerkt Sidi bou Said wat er gebeurd is, en wordt radeloos. Sidi Drift is gelukkig niet voor een klein kunstje vervaard. Hij neemt z'n bid-mat — een tapijtje, dat door de vele gebeden, welke erop gestort zijn, een magische kracht gekregen heeft — werpt haar het water in, springt erop, spant z'n burnous uit als een zeil in den wind en voort gaat het schip. . . .

Natuurlijk haalt hij de vluchtelingen gemakkelijk in. De bemanning wordt gedood — de onfortuinlijke jonker laat hij in zee verdwijnen ter overpeinzing van het kortstondig liefdesavontuur met Lodewijks edele dochter — en de avontuurlijke Chérifa wordt naar huis teruggebracht, waar haar vader besluit haar aan een braven Mohammedaan uit te huwelijken, die wel raad weet met der vrouwen wispelturigheid.

Het huwelijk werd door Allah met veel kinderen gezegend; allen werden ze Chérif genoemd of Chérifa, naar haar moeder, en zoo ontstond de adel van Sidi bou Said's stadje, een adel, die de meest authentieke is van geheel Tunisië.

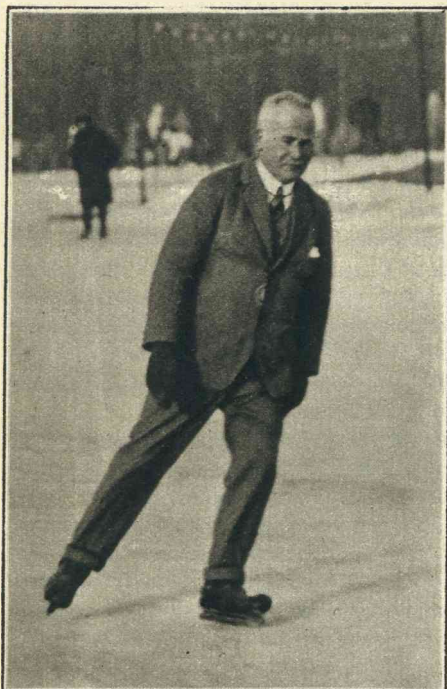
Sidi bou Said, Sidi Drift en de edele Chérifa leefden nog héél lang en gelukkig en stierven in geur van heiligheid. Alle drie zijn zij begraven onder den koepel van deze moskee: Sidi bou Said in het midden, zijn vriend aan zijn rechterhand en zijn edele dochter aan zijn linkerhand. . . .

* *

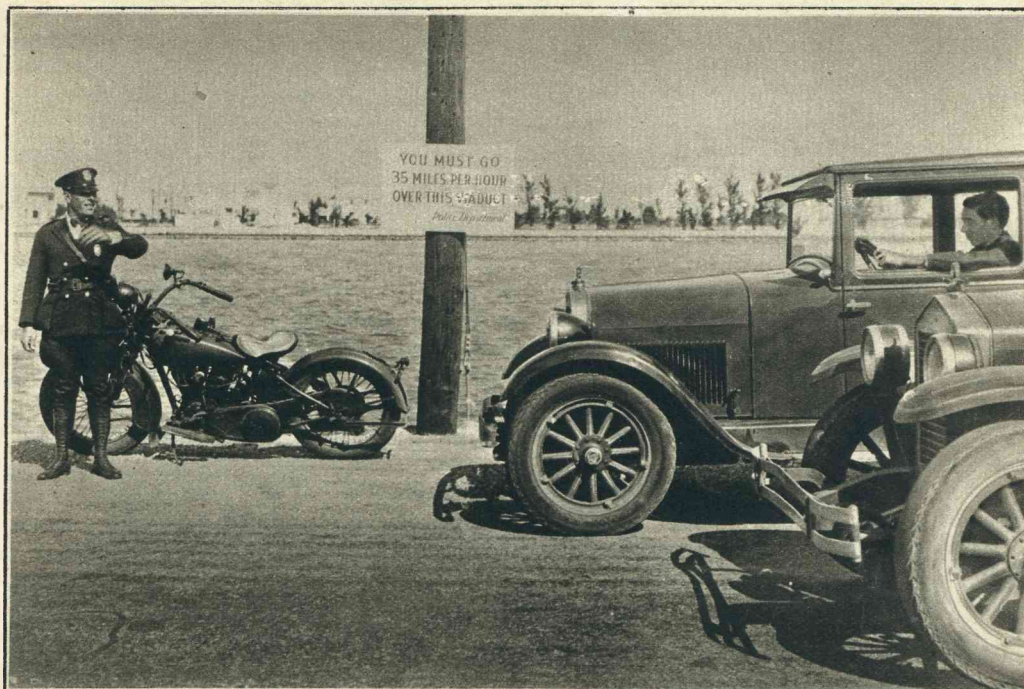
Daarom is deze stad zoo heilig, daarom mocht voor vijftig jaar geen Roumi het wagen er te komen, en ook tegenwoordig nog worden Joden, sterke drank en varkensvleesch niet toegelaten. . . .

IN DE SOUKS VAN TUNIS. Een souk is een straatje in de Arabische wijk (zie artikel.)

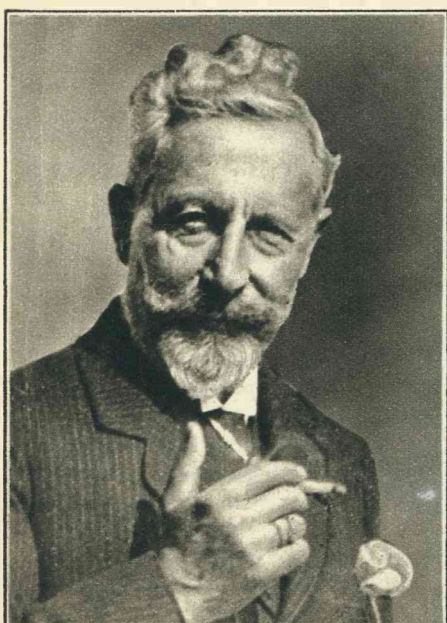
NATUURLIJK zag men ook de sportieve excellentie, minister J. B. Kan, op het ijs. zoodra de Haagsche IJclub was geopend.

EEN MINIMUM-SNELHEID. Snelheids-vijanden zullen ongetwijfeld bang worden, dat men hier het voorbeeld zal volgen van de politie te Miami (Florida), die op een viaduct een minimum-snelheid van 35 mijl per uur heeft voorgeschreven.

NIEUWS

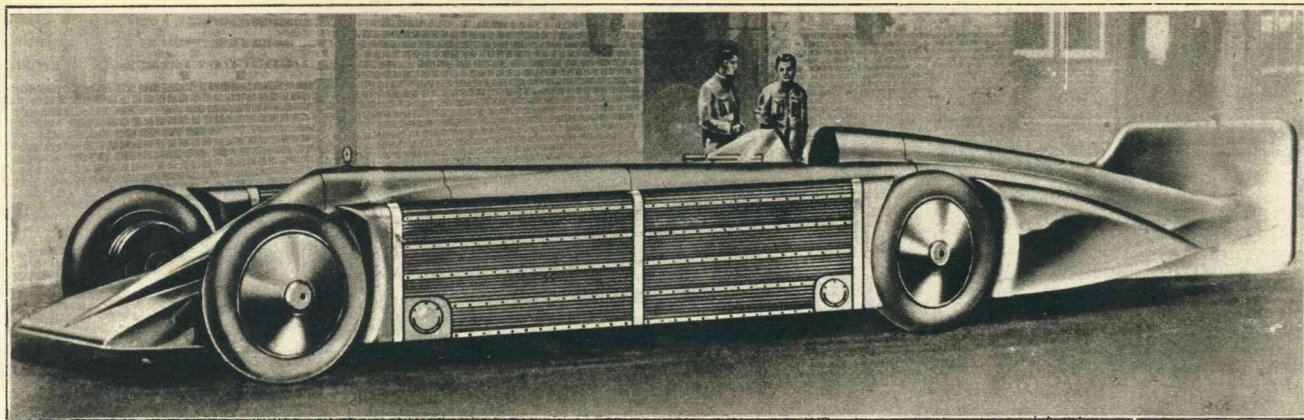
OOK RECLAME. Gedurende het concert der Berlijnsche Philharmonie, onder leiding van de Weensche dirigente Lise Maria Mayer — hiernaast afgebeeld — maakten de mannelijke bezoekers een heftige scène. De oorzaak was een advertentie in een der Berlijnsche bladen, dat op een der eerste rijen in de concertzaal „een dame met een roode roos, weduwe van een groot-industrieel,” zou zitten. De advertentie had veel heeren naar de concertzaal gebracht, maar de dame was er niet!

EX-KEIZER WILHELM II te Doorn zal op 27 Jan. a.s. zijn zeventigsten verjaardag vieren.

HET GEZONDSTE INDIAANSCH KINDE. Om dezen titel te verkrijgen lieten vele Indiaansche moeders hun kinderen deelnemen aan een betreffenden wedstrijd te Miami (Florida). De prijs werd behaald door Homer Billie, op onze foto geheel links.

DUIZEND P.K.
Met deze uitzonderlijke auto, waarin een motor van duizend P.K. is gebouwd, zal majoor H. Seagrave trachten het wereldsnelheidsrecord te maken bij de autorennen te Daytona (Florida) in Maart a.s. De auto, die „Golden Arrow” gedoopt is, is bijna geheel van tin gebouwd, omdat een ander metaal niet tegen de wrijving bij de ontzettende snelheid bestand is. Majoor Seagrave verwacht een snelheid van 230 mijl per uur.

PRINSELIJKE VERLOVING. In Skandinavië is officieel de verloving bekend gemaakt van prinses Martha van Zweden en kroonprins Olaf van Noorwegen.

DE NIEUWE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO. Ir. Fruytier, de nieuwe gouverneur van Curaçao, is per s.s. Venezuela, van Amsterdam naar Curaçao vertrokken. — Ir. Fruytier met mevrouw Fruytier, kinderen en kapitein Klok, aan boord van de Venezuela.

GESTALTEN en GEBEURTENISSEN

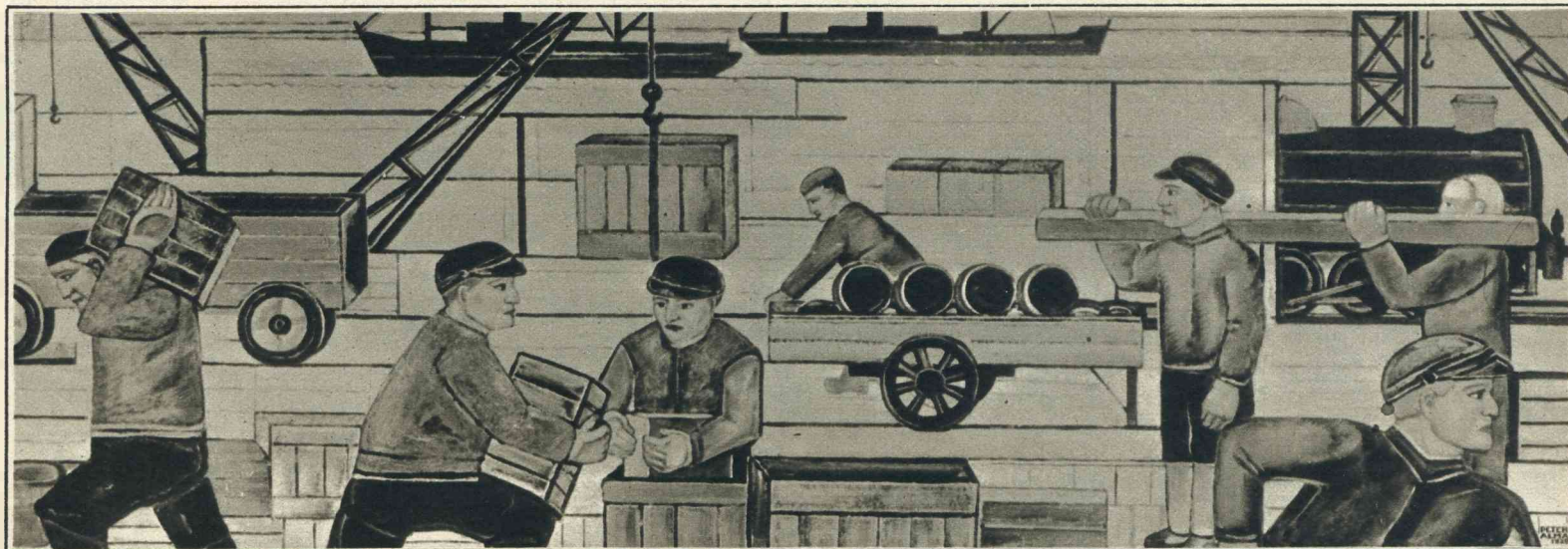
AUGUST STRINDBERG. Op 22 Januari a.s. is het 80 jaar geleden dat de Zweedsche schrijver August Strindberg te Stockholm werd geboren. Ook in ons land zijn verschillende stukken van Strindberg, die zich bij zijn werk beurtelings door geheel uiteenlopende levensbeschouwingen liet leiden, voor het voetlicht gebracht.

LES GOUVERNEURS S'AMUSENT. Rijksbestuurder Horty (links) en minister-president graaf Stephan Bethlen van Hongarije, gekiekt tijdens de jacht.

VULCANISCHE UITBARSTING IN CHILI. Uit Chili zijn berichten ontvangen, dat de vulkaan Calbuco, 500 K.M. ten zuiden van Santiago, in werking is gekomen. Vluchtelingen hebben gemeld, dat de uitbarsting vele slachtoffers heeft gemaakt.

PETER ALMA

„TRANSPORT“

ZAKELIJKE KUNST

door

JAN D. VOSKUIL

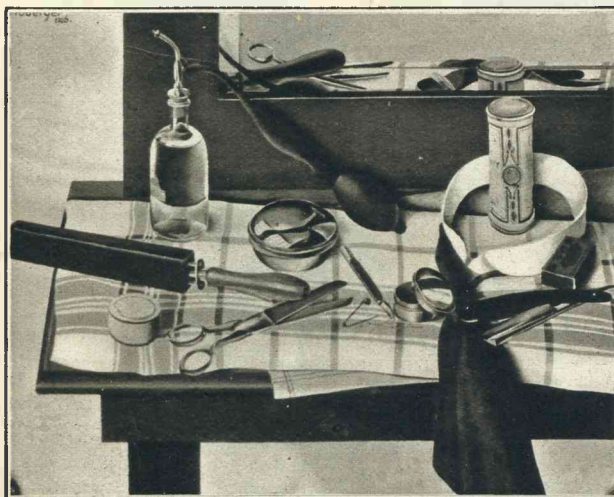
Het geheim, iets van de nieuwe kunst te verstaan, schuilt in het feit zich voor haar ontvankelijk te stellen. Voor hen, die geen gelegenheid hebben een geregelde studie van de kunst te maken, is het niet gemakkelijk, onmiddellijk haar bedoelingen te vatten, want voor haar gelden geen regels of principes, haar aspect verandert bij den dag, elk kunstenaar verwezenlijkt haar op een andere manier. Maar dit alles kan alleen een reden te meer zijn, niet direct met een meestal te vlug en daardoor oppervlakkig oordeel gereed te staan, doch in de eerste plaats in stilte te overwegen, waarom de kunstenaar zijn werk zulk een bijzondere gestalte gaf. De arbeid bij deze beschrijving weergegeven, vertegenwoordigt een der vele richtingen, welke wij tegenwoordig in de kunst vinden, en die wij benaderen met den naam „zakelijke kunst“. Wij zullen ons eerst in het kort bepalen tot de oorzaak, waaraan deze zakelijke kunst, naar het ons voorkomt, haar ontstaan te danken heeft.

Er is misschien in de geheele wereld-geschiedenis geen tijdperk aan te wijzen, waarin de kunst tijdens zulk een korte periode, welke in de verschillende landen varieert van pl. dertig tot vijftien jaren, zoo snel en met zoo vele schakeeringen van gedaante verwisseld is, dan in dezen laatsten tijd het geval was. Wanneer men aanneemt, dat de kunst een afspiegeling toont van de samenleving, dan zijn in onze onrustige hedendaagsche wereld al deze omwentelingen en het vlugge tempo, waarmede zij geschieden, volkomen te verklaren. Kort voor den oorlog, toen men al leefde onder de drukkende atmosfeer van de naderende eruptie, de oorlogsjaren zelf met al hun verschrikkingen, de ontredende tijd, de naweeën, die daarop volgden, grepen de menschen en vooral de kunstenaars hardhandig aan. De artisten, die over het alge-

meen de dingen dieper voelen dan de gewone menschen, zochten een vorm, waarin zij hun ontzetting, afkeer, medelijden en opstandigheid konden manifesteren en zij vonden deze in het expressionisme. Het expressionisme, voorafgegaan door het futurisme, bracht een revolutie op kunstgebied teweeg, het rekende af met de conventionele opvattingen. Doch op zijn beurt sloeg in zijn ontwikkelingsgang de balans telkens door, zijn verschijningen namen vaak overdreven en verwrongen vormen aan, zoodat een reactie natuurlijk niet kon uitblijven. Toch mogen wij niet op het expressionisme neerzien. Het was een voorbereiding voor een nieuwe kunst en als elke richting heeft ook hij zijn meesters gehad, die met ontroering de sombere wereld, waarin alle waarden zich hadden omgekeerd, grootsch en grotesk wisten uit te beelden. Aan den kortstondigen en heftigen bloei van het expressionisme werd echter spoedig een einde gemaakt, want als een wervelwind, die de laatste overblijfselen van de verouderde inzichten en ook het expressionisme ten deele opruimde, stak het Dadaïsme op. Na dezen schoonmaak, die zelf reeds in haar onbestemde geluiden de kiem droeg voor het latere surrealisme, de weergave van het droombeeld en het visioen, ontstond de nieuwe zakelijke kunst, die met het abstractivisme op eenvoudige wijze orde en regelmaat in den chaos trachtten te scheppen. Het practisch en zakelijk willen zijn beperkt zich niet alleen tot de schilderkunst, ook in de architectuur, de toege-

paste kunst en de sculptuur van deze dagen vinden wij hetzelfde streven. De werken, die hierbij afgebeeld werden, zijn van Duitsche schilders, met uitzondering van „Transport“, dat door den Hollander PETER ALMA vervaardigd is. Doch de zakelijke kunst bepaalt zich niet tot een enkele natie; ook zag ik werken in andere landen, welke hiermede veel verwantschap vertoonden; zelfs Engeland, dat toch voor de moderne kunst zoo goed als hermetisch gesloten is, blijft niet geheel achter. Hieruit blijkt voldoende, dat deze kunstinstichting niet een toevallige proefneming is van een enkel excentriek man, geen snobisme, maar een noodzakelijk verschijnsel, een baanvak in den langen weg, die de kunst door de eeuwen aflegt. Ons bepalend tot de hierbij gereproduceerde stukken, zullen wij zien, dat in sommige van hen nog de invloed van het expressionisme te bemerken valt, zooals in DRESSLER'S „Molenaar“ en NEUSCHUL'S „Brug“. In de „Molenaar“ werd het gegeven nauwkeurig uitgewerkt, maar de uitdrukking van de eenigszins ironische figuur en van de voorwerpen heeft de schilder sterk geaccentueerd. In de lage zolderruimte, met haar vele donkere hoeken, waar de dingen, juist door de spaarzame lichtvalling, des te duidelijker te voorschijn gekomen zijn, staat als een monarch over dit kleine rijk van meelzakken en bakken met graan, de mulder. Zijn ronde welgedaanheid, die geheel bij het beroep behoort, moge hier misschien niet overdreven zijn, wat ik betwijfel, de opstelling van de figuur is in ieder geval zoodanig gekozen, dat haar kenmerkende eigenschappen buiten-

gewoon scherp uitkomen. Door de monumentaliteit en de breede wijze, waarop het geschilderd werd, maakt dit werk een krachtigen indruk. In de „Brug“ van NEUSCHUL heeft de schilder zich ook geheel aan het onderwerp gehouden, doch tevens de karakteristieke eigenschappen met nadruk weergegeven. De sterke spanning van de brug, de felle tegenstelling tusschen lichtzijde en schaduw en de stevige constructie werd met zorg en liefde voor het machtige ingenieurswerk in beeld gebracht. Ondanks de simpele voorstelling weet deze compositie, die een eenheid is, ons te boeien door haar zoo heldere voordracht. PLOBERGER en GROSSBERG doen weinig concessie aan hun opvatting. Vooral

PLOBERGER

„KAPTAFEL“

GROSSBERG detailleert te veel in zijn „Rangeer-plaats”, dat, hoe aantrekkelijk het gegeven ook zijn mag, toch een te droge opsomming werd van allerlei spoorwegmateriaal. Hij is dit keer een verteller, die te langdradig wordt, te vaak op zijwegen gaat en de oorspronkelijke gedachte, die zeker te waardeeren is, te veel in kleinigheden verstroot. Het schilderachtige in dit moderne object, de plaatsing van het baanwachtershuisje in het midden der compositie, waardoor een rustpunt verkregen is, het pad rechts en de spoorbaan aan de andere zijde met de strakke ronding, vormen een evenwichtige basis, maar in de ongemotiveerde blad-vulling van paaltjes, draden, daken, en struiken, waardoor dit tafereel overladen wordt, missen wij de ordende kunstenaars-hand. Tegenover het te keurig stijleeren van sommige schilders is GROSSBERG's verschij-

DRESSLER „MOLENAAR”.

having van deze beide voorname elementen de dingen in het stilleven, ondanks hun verscheidenheid, onderling verband blijven houden. Aardig is, dat naar deze banale alledaagsche toilet-artikelen, zooals een scheermes, een schaar, een reukwaterspuit of een scheerzeepdoos, die een gewoon mensch (en we vergeven hem dit gaarne) niet spoedig zullen ontroeren, een werkelijk artistiek schilderij vervaar-

CARL GROSSBERG „KEULEN”.

ning te begrijpen, maar ook hij weet in de toepassing van zijn beginsel geen maat te houden. Zijn „Keulen” is mij sympathieker. Geestig heeft hij de beweeglijkheid gekarakteriseerd van de figuurtjes op het breede plein, dat door stugge gebouwen omsloten wordt. Kleine toevalligheden, zooals een tram, auto's en menschen blijven ondergeschikt aan de groote opgave, die zij levendig stoffeeren. De blokken op den voorgrond, waarin ik gaarne wat meer regelmaat gezien had, versterken door hun flinke, rechte vlakken de geheele gesteldheid van dit schilderij.

PLOBERGER's stilleven is geschilderd in een trant, die veel overeenkomt met den stijl, waarin de Hollander RAOUL HIJNCKES zijn stilleven's schildert. In PLOBERGER's toilettafel waardeeren wij de losheid, waarmee de voorwerpen, schijnbaar achteloos op de tafel neergeworpen, in het vlak gegroepeerd zijn. Verticaal en horizontaal zijn sprekend en harmonisch tegen elkander afgewogen, zoodat door de krachtige hand-

digd werd. En wat is er nu toch eigenlijk prozaïscher dan een boord of een nagelvijltje? Toch bestaat voor den kunstenaar, met zijn van nature fijn gevoel voor vorm en kleur, het ordinaire hiervan niet! Voor hem toch is de schoonheid overal, omdat zij hem als een tooversluis omringt. Wij kunnen hieruit leeren, dat niet alleen de traditioneele Keulsche pot, de haring, de half afgeschilde appel, de gipskop, die, volgens voorschrift, met een stoflaag bedekt moet zijn of het oude koper de schoonheid in pacht hebben, maar dat zij evengoed schuilt in het hedendaagsche leven, als we

maar gevoelig en oorspronkelijk genoeg zijn, haar te ontdekken. De moderne, frissche slaapkamer bezit haar niet minder, dan het beroemdste poëtische hoekje aan den anderen kant van de aarde. PETER ALMA, — met een herinnering aan diens arbeid sluit gaarne deze bespreking — wendt zich eveneens tot de tegenwoordige samenleving. Zijn stilleven's van hamers, zagen en beitels, de afbeelding van een machine, de weergave van een spoorbaan in eentonige rechtheid of bij een nijldigen bocht met een rooden seinpaal daarnevens, een opstandig beeld van een groep arbeiders, behooren tot zijn belangrijkste werken. Ook hij toont ons nauwkeurig hetgeen hij waarneemt, maar tevens componeert hij zijn beelden, waarvan hij een synthese geeft, met zorg in het vlak. Het hierbij gereproduceerde „Transport”, is niet alleen belangwekkend door de kantige styleering der beweging van het laden en transporteeren, doch vooral, omdat het door zijn bouw zich volkomen aansluit bij de nieuwe architectuur met haar sobere vlakverdeling. Ik kan mij zeer goed voorstellen, dat ALMA op deze wijze met succes een wandbeschildering zou kunnen vervaardigen, zoodat de zakelijke kunst dan practisch zou toegepast zijn!

Zoo zullen wij bemerken, dat zij, die de „zakelijke kunst” beoefenen, nog lang niet hun laatste werk gemaakt hebben. Ondanks de schijnbare tegenstrijdigheid in haar naam, doet zij niet anders dan hetgeen de kunst altijd gedaan heeft, want zij verheft het alledaagsche tot schoonheid, maar zij doet dit op haar eigen manier, zooals deze tijd dit wenscht.

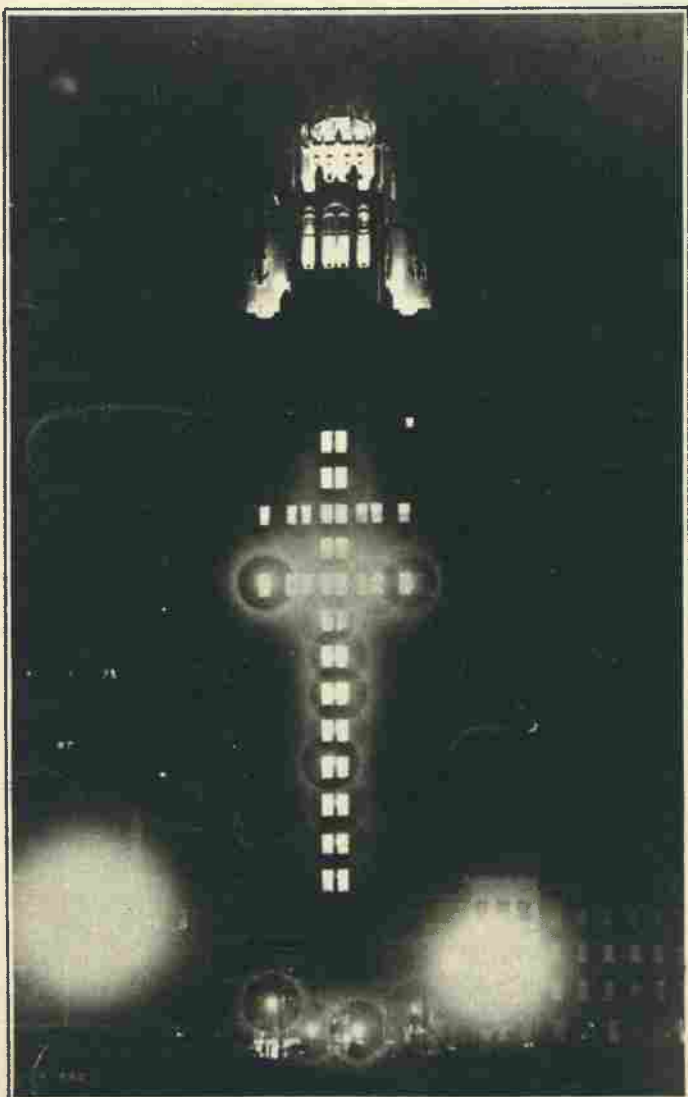
NEUSCHUL „BRUG”.

DE NIEUWE KONING VAN AFGHANISTAN met zijn gezin. Amanullah heeft bij zijn plannen tot moderniseering van zijn land zooveel tegenstand ontmoet, dat hij afstand van den troon heeft gedaan. Zijn broeder Inayatullah volgt hem als koning op.

NIEUWS

SMAKELOOS. De Radiator Company te New York heeft een smakeloze reclame bedacht, door de vensters van haar gebouw in zulke volgorde te verlichten, dat een groot lichtend kruis wordt gevormd.

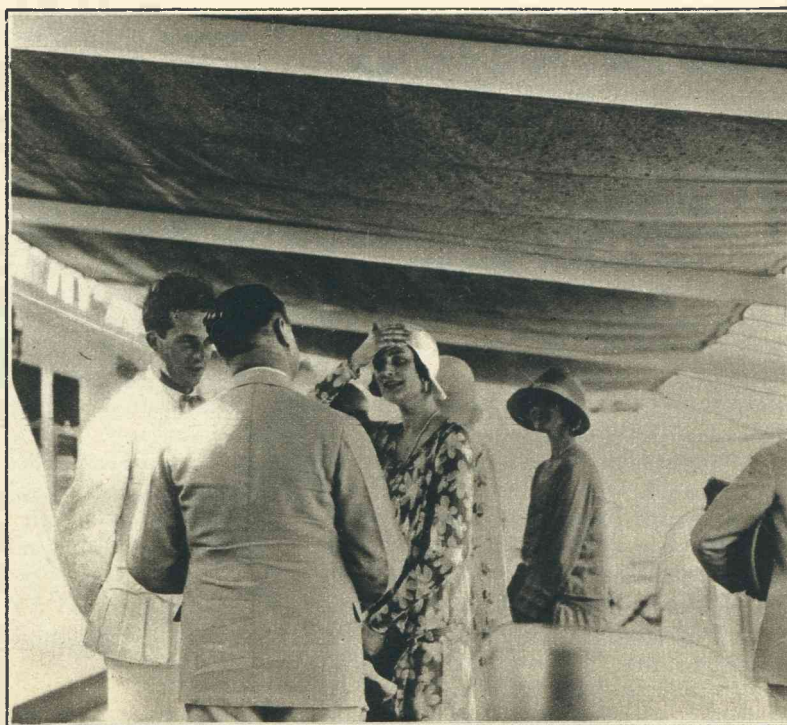

VERKEERSREGELING MET MUZIEK. In Orlando heeft men op een der verkeers- torens vier luidsprekers geconstrueerd. Wanneer nu automobilisten moeten wachten voor het stop-sein, wordt hun ongeduld door radio-muziek bezworen.

MEN VERWACHT de benoeming van overste J. H. Hardenberg, luit.-kolonel bij den Generalen Staf en commandant van de Lucht- vaartafd., tot kolonel van den Generalen Staf.

HET KROONPRINSELIJK ECHTPAAR VAN BELGIE bij de aankomst in Ned. Oost Indië. In het midden prinses Astrid en kroonprins Leopold, in gesprek met den ver- tegenwoordiger der Rotterdamsche Lloyd: geheel rechts freule de Graeff, dochter van den Gouverneur-Generaal.

Dat is Holland

FEEST VAN SCHAATS EN PRIK-SLEE. Het meest Hollandsche wintergezicht is wel Volendam-op-het-ijs. Terwijl de dooi plassen op het ijsvlak bracht, amuseerde Volendam zich zoo lang mogelijk op de bevroren slooten en plassen.

Hiernaast rechts : De zelfbewuste jeugd van Volendam, die nog te jong is voor de schaatschensport, neemt op de prik-slee haar deel van de ijs-genoegens

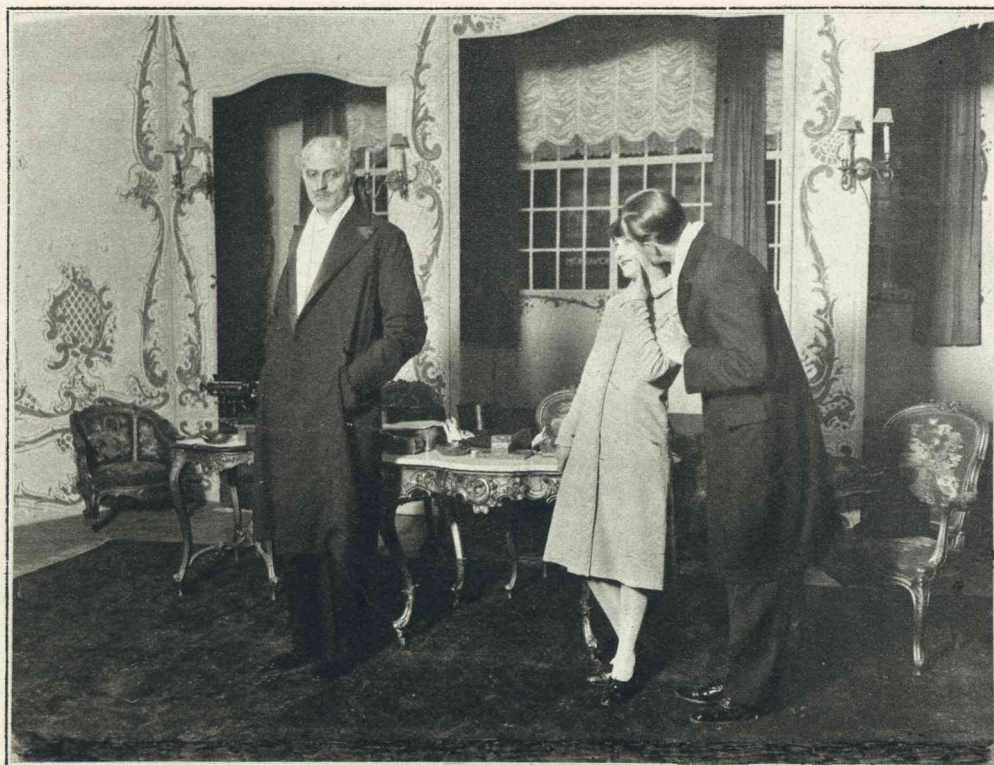
DRIE GESLACHTEN OP OP HET IJS. De bejaarde stoere baanveger, het levenskrachtige opkomende geslacht en de „verburgelijkte” jeugd op een der binnengrachtjes van Volendam.

HOLLANDSCHE SCHOONHEID. Op de bevroren Zuiderzee maakten de slanke ijs-vletten, waarmede tijdens de vorst-periode het ijszeilen werd beoefend, een prachtig effect.

WEER VOORBIJ? Hiernaast : De dooi, die juist op Zondag inviel, maakte, onverwachts en onverhoopt, een einde aan het ijs-vermaak. Dit levenslustige troepje kon op Zondag echter nog de ongewone sensatie van een snelle vaart per ijs-vlet ondervinden.

DE FAMILIE VAN EES EN DE FAMILIE SPEENHOFF DOOR D. HANS

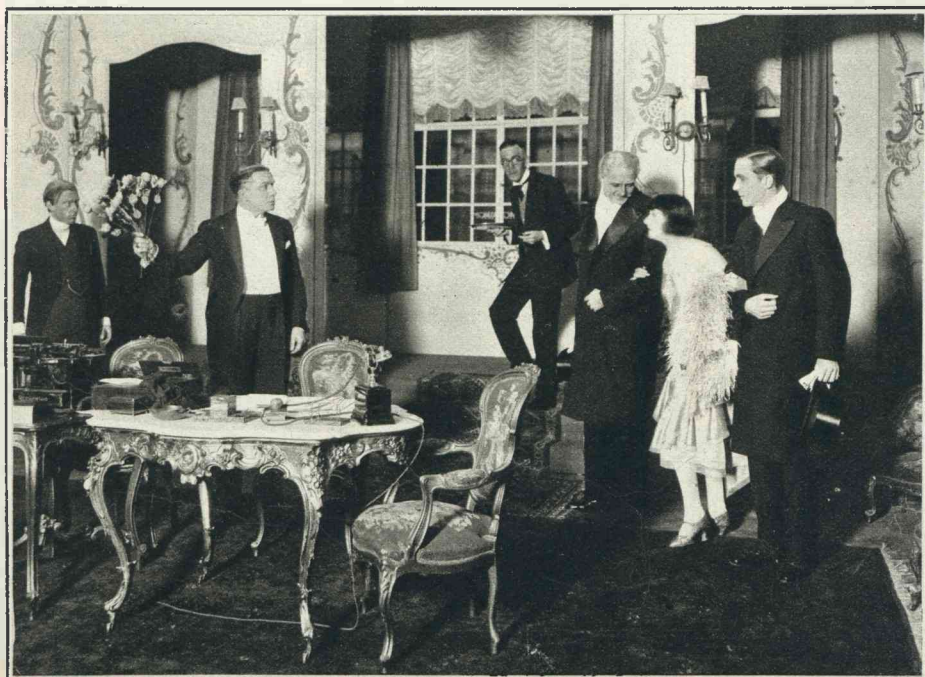
Het publiek heeft, in het algemeen genomen, nog veel te weinig belangstelling voor het goede tooneel. Velen hebben voor een goede voorstelling, evenmin als voor een goed boek, het geld over; de bioscoop is goedkoop en een detective-rommantje leest wel zoo prettig . . .

Is het niet merkwaardig, dat er maar heel, heel weinig tooneelgezelschappen zijn geweest, die zich op den duur konden handhaven?

Nu: de kunst van het handhaven verstaat Cor van der Lugt Melsert, maar zelfs hij kon het toch niet zonder een flinke subsidie uit de Haagsche gemeente-kas aan. Echter: eenige dozijnen tooneel-kunstenaars vinden onder zijn leiding een goed bestaan.

Een paar weken geleden is Annie van Ees weer eens in een nieuwe rol opgetreden.

JUFFROUW KERKMUIS. Annie van Ees (links) met haar rivale Ally Frey (Minny Erfmann), die voor juffrouw Kerkmuis moet wijken.

JUFFROUW KERKMUIS. Annie van Ees in een van haar guitige spel-momenten, welke zoo'n onweerstaanbaren invloed op het publiek hebben.

Eindelijk!!!

Zij had tot dusver in het seizoen oude succes-stukken gespeeld, zoodat het critische publiek ging vragen: waar blijft ze? en allerlei dwaasheden ging mompelen. Datzelfde publiek vergeet echter, dat er ook gemopperd werd als de directeur z'n vrouw *dikwijls* laat spelen. Nu hij anderen gelegenheid geeft op den voorgrond te komen, is het ook niet goed.

* *

Nu we hebben nu allemaal weer eens ter dege beseft, dat we Annie van Ees nog lang niet kunnen missen.

O! ik zal niets afdingen op de talenten van anderen, maar wie zal ons een *juffrouw Kerkmuis* geven zooals zij dat deed?

Haar spel heeft bovenal het primitief-menschelijke, het subtiel-gevoelige. Zij is volstrekt ongeraffineerd (al heeft natuurlijk ieder métier z'n kunstjes, zelf z'n trucs) en er is wellicht niemand, die zoo van hart tot hart en van ziel tot ziel speelt als zij. Dat is het wat men allereerst op de planken verlangen mag: gevoel. In een lied wensch ik melodie, in een gedicht zangerigheid, in tooneelspel gevoel. Ik heb vermaarde actrices zien spelen, in even-vermaarde rollen, die mij toch niet ontroerden. Annetje van Ees ontroert altijd; zooals zij daar in haar vale, muis-keurige jurkje bij den gevreesden patroon stond, en sprak — het was een spel zoo fijn-genuanceerd, als nerven loopen door een lente-blad.

Ja: in deze nieuwe rol heeft Annie van Ees ons weer doen zien dat zij een eigen plaats en een eigen taak heeft op het tooneel, en in haar samenspel met Cor van der Lugt waren die twee, als steeds, voortreffelijk. Deze directeur-regisseur-acteur blijft een van de grootste figuren in onze Nederlandsche tooneelwereld.

Met het Nieuwjaarsstuk is hij echter, helaas, minder-gelukkig geweest.

Vijf van de Jazzband heet (met permissie) het ding en het beste, om niet-te zeggen het eenig-goede waren de decors van Eduard Verman; fleurig, suggestief, artistiek. frisch. Als deze

JUFFROUW KERKMUIS. Van links naar rechts: Jan Grefe, klerk; C. v. d. Lugt Melsert, bankier; Joh. Liesting, buttler; L. Eringa, graaf Sternheim; Annie van Ees; C. v. d. Lugt Melsert M. Azn., zoon van den bankier.

decors er niet geweest waren, d.w.z. wanneer het stuk minder goed ware gedecoreerd, zou het als een baksteen gevallen zijn, want het is — in weerwil van een aantal grappige situaties — volstrekt onbeduidend en flauw, zelfs voor een goedlachs Nieuwjaarspubliek. Fientje de la Mar vond geen gelegenheid van haar rol iets te maken. Natuurlijk vond het publiek het wel keiig, dat de vijf artisten in de zaal kwamen zitten, of liever in de orkest-ruimte, om daar als jazzband te fungeeren: Fientje bediende als een heldin de Turksche trom.

Laat mij er echter bijvoegen, dat van der Lugt Melsert van dit minder-goede Nieuwjaars-werk spoedig revanche zal nemen; de volgende maanden zullen wel bewijzen, dat hij belang-

JUFFROUW KERKMUIS. Annie van Ees en Cor van der Lugt Melsert, nadat de verhouding bankier-typiste is veranderd in die van verloofden.

wekkende nummers op de tweede helft van het seizoen-repertoire heeft.

* *

Nog een bijzonderheid: Hans van Ees heeft weer bij het Hofstad-tooneel op de planken gestaan.

En: dezer dagen kon men in *Boeffje* een scène bewonderen, waarin drie van Eesen speelden: Annie, Hans en Jan. Het publiek vond het een aardige sensatie.

Nu, ik hoop, dat Hans er blijven zal, want —

DE FAMILIE SPEENHOFF, belauwerd en bekranst ter gelegenheid van het onlangs gevierde zilveren jubileum van Speenhoff Sr.

JUFFROUW KERKMUIS. Annie van Ees, in het muis-grijze japonnetje, bergt haar werkmouwen weg, nu zij van typiste, verloofde van den bankier is geworden.

hij hoort er. In de laatste jaren was hij „in zaken” en hij fungeerde ook als impressario, zakelijk leider, van de familie Speenhoff; hij heeft de jubileum-tournee geregeld. Thans echter schijnt hij tot het tooneel terug te keeren en zoo stonden dan de drie leden uit hetzelfde, merkwaardige gezin (waarvan vader en moeder absoluut geen tooneelbloed in de aderen hadden) tegelijk op de planken.

Van Speenhoff gesproken: hij heeft onlangs ook in Den Haag z'n jubileum gevierd. Het is niet al te best gelukt, en dat is jammer.

Maar:

er waren dan ook enkele onhandigheden begaan. Als men weet, dat hij een paar weken vroeger nog in *Diligentia* was opgetreden, ja, zelfs een paar dagen vroeger nog in de groote zaal van den Dierentuin, waar de leden voor een zeer lagen prijs naar hem konden gaan luisteren, dan zal het niemand verwonderen, dat op den jubileum-avond de zaal van het Gebouw, die 2800 plaatsen heeft, lang niet gevuld was. Helaas — want Speenhoff verdient beter, al praat hij tegenwoordig naar mijn smaak te veel tusschen z'n liedjes in en al zingt hij ook wel eens iets (ik denk aan het liedje over de hel), dat vele menschen kan kwetsen.

In z'n dochttertje Cees heeft Speenhoff iets voortreffelijks. Dit jonge meisje, met haar vriendelijke, aantrekkelijke figuurtje, heeft een goede, melodieuze stem, een pittige voordracht en een groote gemakkelijheid van beweging. Speenhoff's zoon, Jacobus II, kan mij echter minder bekoren: hij gaat mij te veel den kant uit van de kunstenmakerij en op den jubileum-avond trof het mij, dat hij feitelijk geheel en al buiten het genre van z'n vader viel. En wat de vrouw van den jongen Speenhoff eigenlijk op de planken doet, is mij een raadsel. De gemalin van Koos Senior echter mag er nog altijd zijn: zij heeft iets geheel-eigens, iets sober-ontroerends in haar optreden.

Treffend is het, hoe Speenhoff nog altijd het meeste succes heeft met z'n oude liedjes.

En:

daaronder zijn er vele, die hij, meen ik, nooit meer zingt, en toch gerust zingen kan.

Hij behoeft er geen nieuwe meer bij te fabricceeren — in z'n ouden voorraad zit rijkdom genoeg.

R • A • I

WAAR DE MOTOR REGEERT

Niemand zal ontkennen, dat de automobiel in de laatste jaren niet een fascinerenden invloed is gaan uitoefenen op de groote menigte. Het behoeft dan ook niet te verwonderen, dat R.A.I. als de tonen van een tooverfluit werkt op alles wat met het autowezen in verband staat of er belang in stelt.

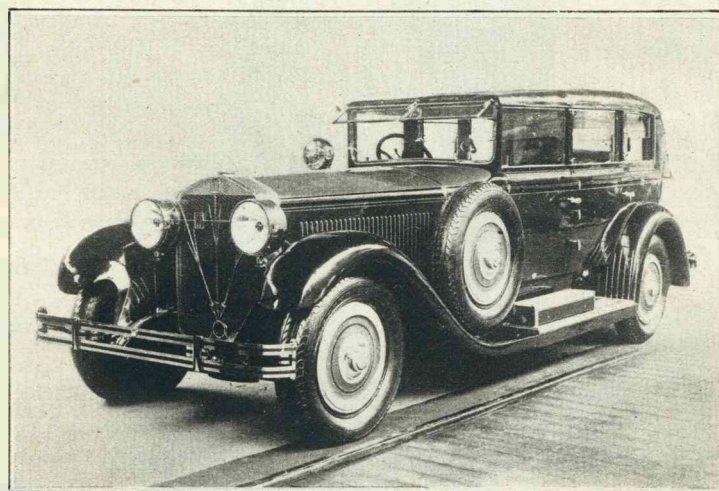
Want het moge u niet bekend zijn dat R.A.I. de initialen zijn van de Nederlandsche Vereeniging (A)utomobielen en (R)ijwiel (I)ndustrie, zeker weet ge dat R.A.I. de naam van een gebouw is in de Ferd. Bolstraat te Amsterdam, thans weer van 11-20 Januari het paleis van de automobiel.

Autopaleis, residentie van de Rolls, de Hispano, Lancia, de Cadillac maar eveneens van de Ford, de Chevrolet en zoo vele mindere goden.

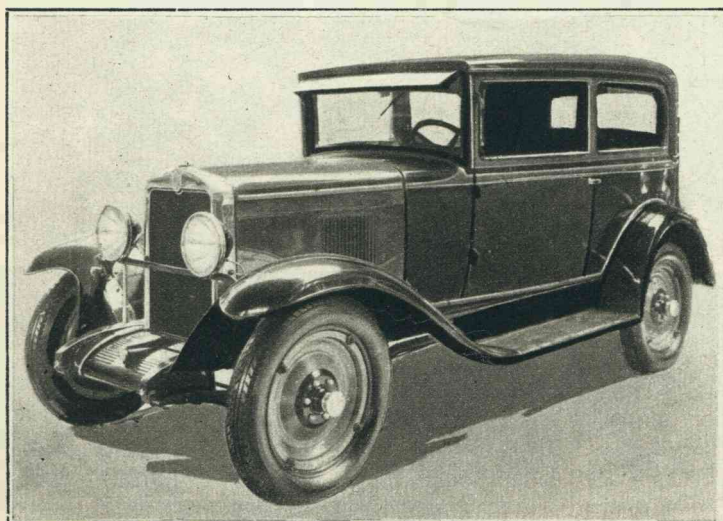
Ford en Chevrolet, of juister Ford Motor Company en General Motors, daarover wilden we enkele opmerkingen plaatsen. Die iets beters wenscht en het kan bekostigen, loopt met een ietwat minachtend gebaar de stands van deze massaproductanten voorbij. Toch verdienen zij beide onze belangstelling ten volle. Aan hen danken wij voor een belangrijk deel de populariteit, waarin 't automobilisme zich thans verheugt. Het is bekend, dat de genoemde ondernemingen geen gelegenheid ongebruikt laten,

om elkaar de overheersching op de wereldmarkt te betwisten.

Verleden jaar veraste Ford ons met zijn nieuwe modellen. Ford was een heusche automobiel geworden. General Motors kwam hierop met een wagen,

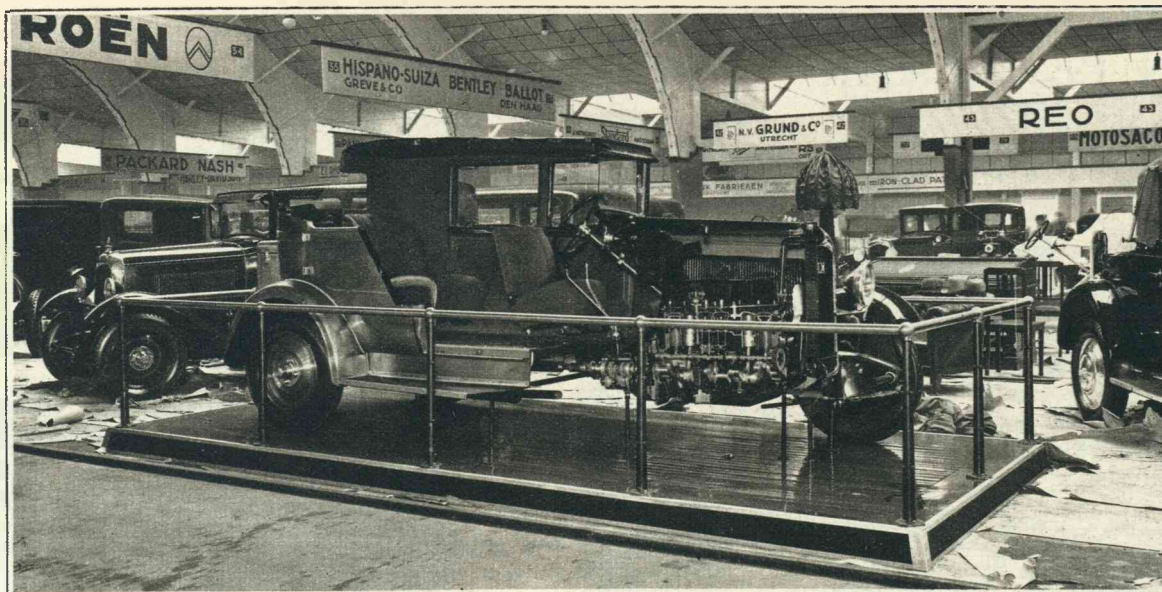
Dat bovenstaande wagen, de Isotta Fraschini, de primus inter pares der Amsterdamsche show is, durven wij niet beweren. In elk geval is het wel één der meest kostbare automobielen: ze kost ruim f 28.000.

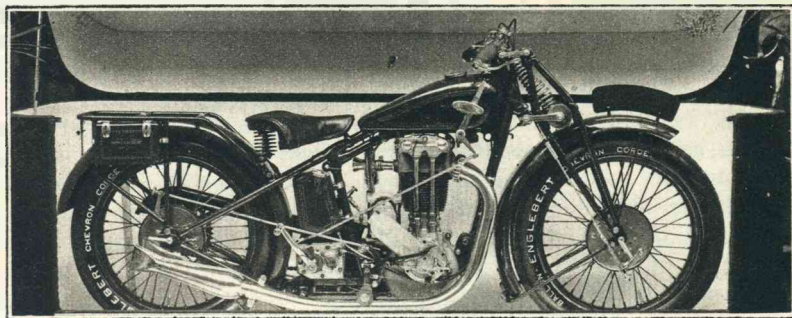
De 6-cylinder Chevrolet op de R.A.I. het nieuwste product vande General Motors.

die nog meer automobiel was, en thans wijzen de teekenen er op, dat de strijd zich op een ander gebied zal voortzetten, n.l. dat der cylinders.

De exposanten op deze show kunnen u niet wijzen op de belangrijke verbeteringen, die de motor van hun wagen of het mechanisme heeft ondergaan. Ze waren hiertoe verleden jaar reeds niet meer in staat, om de eenvoudige reden, dat men op dit gebied voorloopig is uitgestudeerd. Alle veranderingen — de exposant noemt het verbeteringen — bepalen zich tot het koetswerk, waarbij gezegd dient, dat men werkelijk geen poging ongedaan liet om tegemoet te komen aan de eischen van luxe, en comfort, welke de verfijnde smaak van

Citroën op de Amsterdamsche Auto-show. Op deze interessante stands vindt men de doorsnede van een Conduite Interieure.

Een belangrijke plaats in het R.A.I.-gebouw is ditmaal afgestaan aan het motorrijwiel. Als een juweel in etui pronkt er de Motosacoche, een fraaie één-cylinder.

de tegenwoordige automobilist aan zijn wagen stelt.

Maar er is toch ook nog iets anders. De vier cylindermotoren verdwijnen van het tooneel. De met een 6-cylinder motor uitgeruste wagens domineeren nu reeds sterk, en het laat zich aanzien dat men zich binnen afzienbaren tijd de vier-cylinder nog slechts zal herinneren als thans de twee.

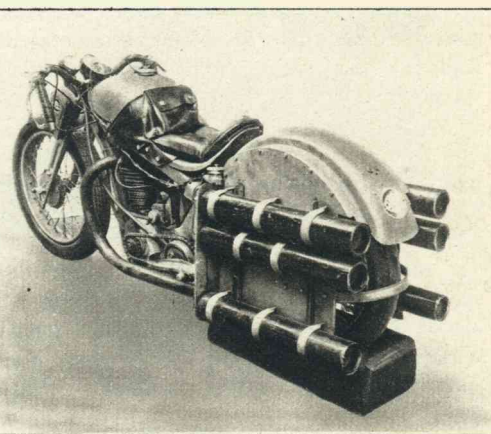
Want, General Motors en Ford zullen

zich met deze kwestie bezig houden, d.w.z. General Motors heeft het reeds gedaan in den vorm van een nieuwe 6-cylinder Chevrolet, en het is moeilijk aan te nemen

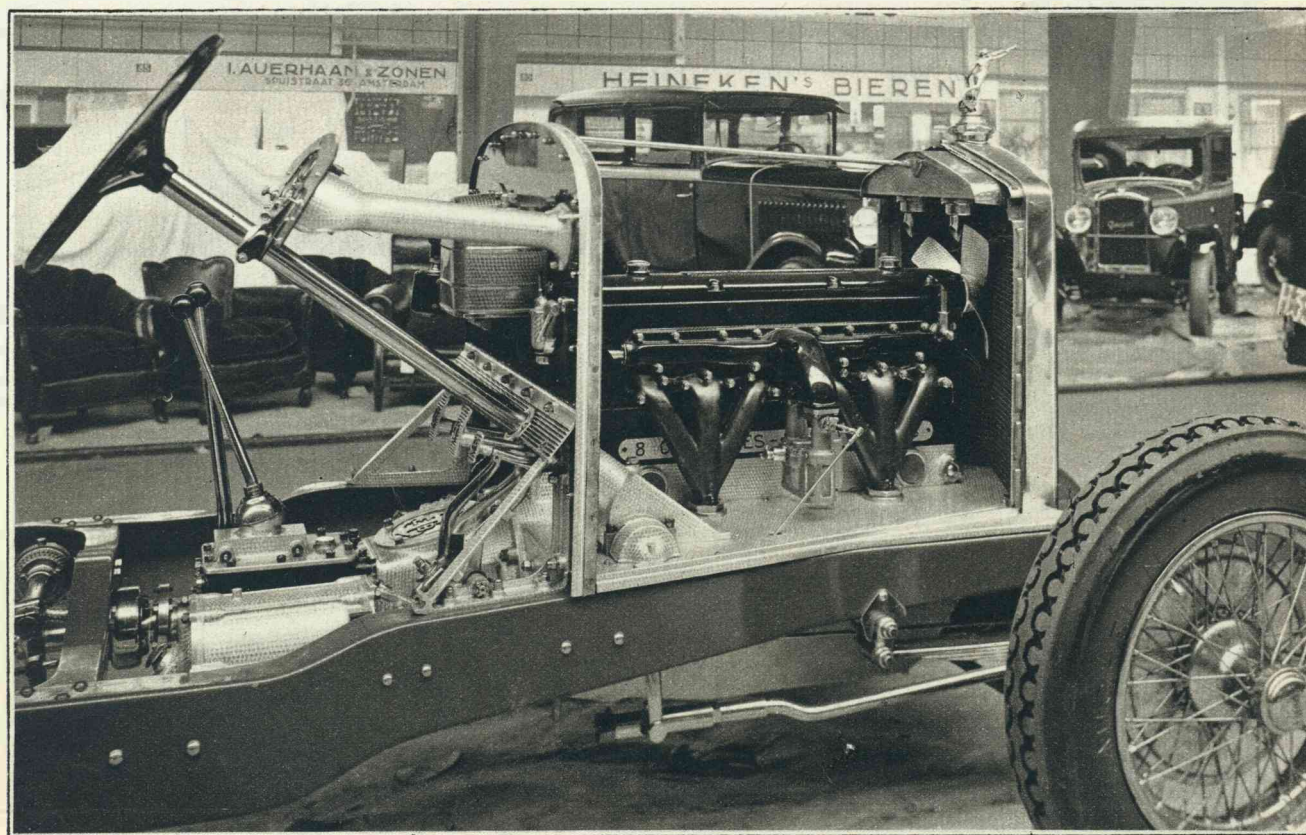
dat Henry Ford niet zal volgen.

De Amerikaanse autobouwers mogen u dan voor een som van ruim f 2000.— geen carrosserie kunnen leveren als de Hispano, — wat den motor, of juister het aantal cylindere betreft, blijven zij toch niet achter.

Natuurlijk richt de belangstelling zich nu allereerst tot General Motors' nieuwste product. Zal het den toets der vergelijking met de andere zes-cylinder wagens kunnen weerstaan? De praktijk zal het spoedig leeren. Moeilijk kan aangenomen worden.

Het vuurpijl-motorrijwiel van „Opel“. De exposanten beweren dat het ding gelopen heeft.

Voor hen die het meeste belang in den motor stellen. Een 8-cylinder Ballot met een vrij duidelijk beeld op de debiatie.

DRIE DAGEN PER JAAR

door

ALB. MANDEVOORT

Rillerig en stijf kwam mijn collega van de bank 's middags op kantoor.

„Griep?” informeerde ik, terwijl ik het verkleumde gezicht tegenover mij bekeek.

„Gezond als een visch”, antwoordde hij opgewekt. „Ik heb het koffie-uurtje gebruikt om schaatsen te rijden. Het ijs was heerlijk, maar nu ben ik zoo stijf als een plank. Ongewoonte; verleden jaar heb ik niet gereden. Maar vanavond ga ik weer; de baan is verlicht”.

„Afspraak?”

„Nee — maar waarschijnlijk zal ik niet alleen rijden. Interessante geschiedenis is dat. Op de baan zag ik een zus van een ouden vriend, een leuk, ontwikkeld meisje. Zij was ook alleen. Wij hebben prettig samen gereden”.

„En als de dooi invalt?” vroeg ik.

„Je fantaseert,” antwoordde hij onverschillig. „Als het ijs weg is, zie ik haar niet meer”.

's Avonds was ik ook op de ijsbaan. Terwijl ik mijn schaatsen onderbond, zag ik mijn collega komen. In de drukte had ik hem spoedig uit het oog verloren, maar toen ik later aan een consumptie-tentje mij trachtte te verkwikken aan een bruin vocht, dat chocolade werd genoemd, zag ik hem plotseling terug, midden op de baan. En hij was niet alleen.

's Nachts viel de dooi in, de ijsbaan werd gesloten. Mijn collega, die nooit van groote animo voor de schaatsensport had blijk gegeven, gebruikte de helft van den kantoortijd om te schelden op het weer, „omdat hij graag schaatste”. Ik trok een andere conclusie, maar zweeg. Mijn veronderstelling was echter verkeerd, want na een week dacht mijn collega niet meer aan zijn ijsvriendin.

Een jaar later kreeg ik literaire bevestigingen. Ik had mij intusschen verloofd — met het liefste meisje van de wereld, natuurlijk — en zocht nu een originele Nieuwjaarsverrassing voor mijn aangebedene. Het weerbericht — aanhoudende vorst te verwachten omstreeks Kerstmis — gaf mij een prachtig idee: ik zou een novelle schrijven, een pittige ijs-vertelling. Mijn naam als auteur van een goed verhaal in een goed tijdschrift zou een heerlijke verrassing voor mijn verloofde zijn.

Om de Muze te helpen, ging ik Zaterdagmiddags naar de ijsbaan, die den vorigen dag geopend was. De inspiratie kwam onmiddellijk.

Want de eerste dien ik zag, was mijn collega van de bank. Hij kwam alleen — maar hij reed niet alleen. Op de bank, waar de schaatsers onderbonden, zat n.l. een meisje, zijn ijs-gezellin van het vorig jaar. Ik observeerde hen scherp, zoekend naar de eerste teekenen van een roman. De begroeting was hartelijk. Zij

schenen zich uitstekend te amuseeren; lachend en druk converseerend zwierden zij over de baan, telkens opnieuw.

„Hoe was het ijs?” vroeg ik op Maandagmorgen.

„Uitstekend; ik heb een fijnen middag gehad. Verbeeld je! Weet je met wie ik heb gereden?”

„Met je ijs-vriendin van het vorig jaar”.

„Hoe weet je dat?”

„Ik heb jullie gezien. 't Lijkt me buitensporig interessant — drie dagen per jaar vrienden”.

„Ja, 't is eigenaardig. Wij hebben elkaar het heele jaar niet gesproken, en zoo gauw is er geen ijs, of we ontmoeten elkaar op de baan. Vanavond zie ik haar weer, ofschoon we geen afspraak hebben gemaakt”.

Hoewel hij zoo onverschillig mogelijk sprak, bleef mijn hoop op een romantische verloving en een geschikt onderwerp voor mijn novelle. Ik trachtte hem uit te hooren, observeerde hen iederen keer op de ijsbaan en verwachtte elken morgen op kantoor het blijde nieuws te hooren. Maar ik hoorde niets. Toen de ijsbaan gesloten werd, had mijn collega zich niet laten veroveren door Cupido en moest mijn verloofde zich tevreden stellen met een minder origineel geschenk.

Nooit heb ik daarna zoo sterk naar den winter verlangd als dat jaar. Ik vond de ijs-idylle hoe langer hoe romantischer, en het idee van mijn novelle iederen dag aantrekkelijker. Mijn verloofde zou gloeien van trots als mijn naam en mijn werk in een tijdschrift zou worden gedrukt, en ik niet minder.

Na 360 eindeloze kantoordagen kwam weer het bericht, dat de ijsbaan zou geopend worden. Ik was er het eerst. Bij het hek stond het meisje — niemand was bestand tegen de charme van dat frissche gezichtje, de witte trui en het geplooid rokje, dacht ik — en in de verte zag ik mijn collega komen. Zij begroetten elkaar, hij bond haar schaatsen onder en samen maakten zij baan na baan.

„Werkelijkheid is vreemder dan fantasie”, vertelde hij 's middags. „Twee mensen, die elkaar het geheele jaar niet zien, ontmoeten ieder jaar elkaar bij de ijsbaan, zonder eenige afspraak”.

Meer niet. Cupido heeft nooit betere kansen gehad, maar gebruikte ze niet. Mijn novelle bleef voor den tweeden keer ongeschreven.

Het lezerspubliek heeft mijn product nooit kunnen genieten. Zoolang ik aan de bank bleef en contact met mijn collega hield, hoopte ik 's winters het nieuws te hooren. Ieder jaar ontmoette hij zijn gezellin van het ijs — zij was reeds ouder dan dertig toen, hoorde ik later — en sloot vriendschap voor enkele dagen. De idylle en mijn romantische novelle bleef uit.

Want mijn collega (ik kende hem alleen van de bank) was reeds gehuwd en zijn ijs-vriendin eveneens; haar man en zijn vrouw schaatsten niet.

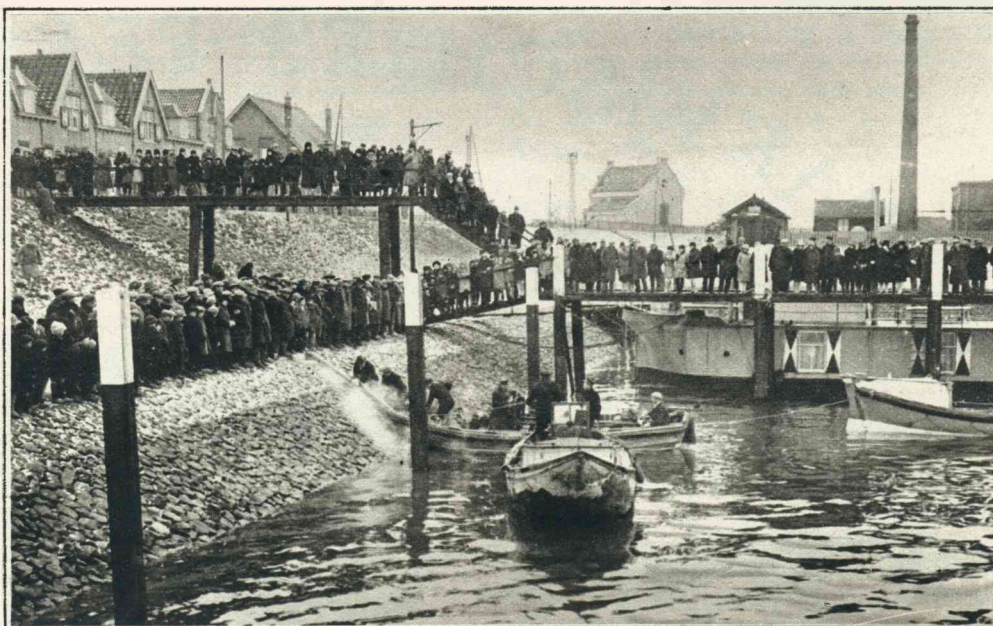
En ik was niet genoeg schrijver om, nu de idylle onmogelijk bleek, er toch over te schrijven.

INNSBRÜCK, de schoone hoofdstad van Tirol, waar de bergheiligen tot in de straten schijnen af te loopen.

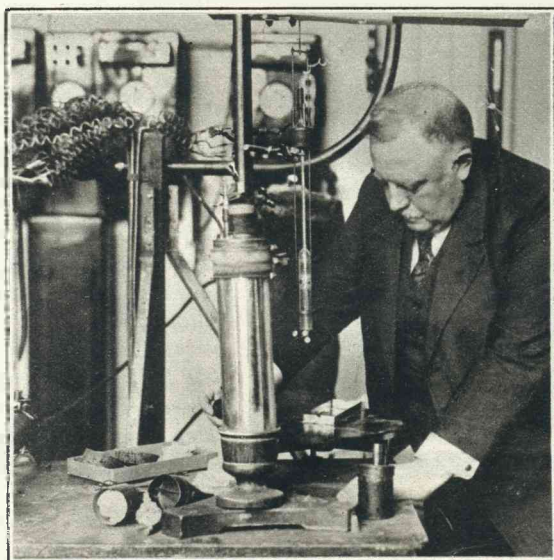

MAARSCHALK FOCH is op het oogenblik, dat wij dit schrijven, zwaar ziek. Latere berichten luiden gunstiger, doch zijn toestand was zoo ernstig, dat zes geneesheeren bij zijn ziekbed waakten.

HELDENDOOD. De tweede reddingsboot vaart uit naar de gestrande „Falka” bij Hoek van Holland, nadat de „Prins der Nederlanden” bij de reddingspoging is omgekomen.

Dingen van den dag

PROF. DR. W. H. KEESOM aan den wetenschappelijke arbeid in het laboratorium te Leiden. Zooals wij de vorige week reeds gemeld hebben, viert prof. Keesom heden, 19 Januari, zijn zilveren doctors-jubileum.

BELLA EN ALICE HOPMAN nemen afscheid van haar moeder op het Centraalstation te Amsterdam, waar Bella (violiste) en Alice (pianiste) haar tournee door Amerika aanvingen.

DE BEGRAFENIS VAN MEVROUW TOOROP, echtgenoot van den het vorig jaar overleden meester Jan Toorop, te 's-Gravenhage.

BAKVISCHJES' FEESTKLEEDIJ

EN DIE VAN HAAR
JEUGDIGE RIDDERS

DOOR
CARLA

Jaren lang zijn onze jeugdige meisjes door de mode voorbij gezien. Er werden enkel nieuwe modes ontworpen — een en dezelfde mode voor vrouwen van twintig tot veertig of ouder nog. En wat er overbleef voor onze bakvischjes, was slechts een copieëren van de toiletten harer moeders.

Nu is dat veranderd. Sedert er meer teekening is gekomen in de vrouwenkleeding over het algemeen, is er ook weer voor de heel jonge meisjes een speciale mode ontstaan, meer flatteus voor de tengere nog onvolgroeide figuurtjes dan de sluike japonnetjes welke tot dusver voor jong en oud bestemd werden. En met de wijdere langere rokken komen nu ook weer al die fijne teere weefsels te voorschijn, welke enkel en alleen voor het opgroeiende meisje schijnen te zijn vervaardigd.

Tule, wit en in allerlei zachte pasteltinten, speelt hierbij een groote rol. Er is ook nauwelijks een materiaal te bedenken, waarmee zulk een feeëriek effect te bereiken valt als met tule. — Denk u eens wijden rok ervan, in strooken over elkaar vallend, gegarneerd met ruches, met strikjes, of met kleine bloemtoefjes. — Denk u de strooken, waarvan de zoomen door het een of andere smalle inlegselte even werden opgestijfd, op de linker heup omhoog gaande over een zijden rok met laag neerhangende slippers en met een sierlijken strik afgewerkt bij de schuine taillesluiting. — Denk u de strooken, inplaats van in op-

gaande, in neervallende lijn, zoodat ze ter linkerzijde neerhangen in slippers, waarvan de onderste bijna den grond raakt. En denk u boven deze strooken een breede, strak der heupen omspannende ceintuur, terzijde door een groote toef bloemen bijeen gehouden. Ook chiffon is voor dergelijke toilettes zeer gewild.

Dan is er de tafzijde, soepel en toch met voldoende stevigheid voor een modieusen, wijd uitstaanden rok. Een tafzijden jurk kan heel eenvoudig zijn en toch een behoorlijk effect geven. Het lijfje strak en kort, de rok wijd en van achteren tamelijk lang — de rok van voren aan weerskanten even bijeen gehouden door een bloementakje, de linker-schouder versierd met een strikje — ziedaar een avondtoiletje, van zachtkeurige changeant zijde, dat, hoe eenvoudig ook, zeker in den smaak zal vallen. Ook zwarte tafzijde, verlevendigd met bont geborduurde bloemen, is voor jeugdige meisjes bijzonder flatteus. Heel gedistingueerd is wit met zwart. Denk u bijvoorbeeld een stijlaponnetje van witte tafzijde met zwarten rand langs den rokzoom en een grooten breedten zwarten strik op de linkerheup.

Heel eenvoudig zijn de meestal slechts tot de taillelijn reikende lijfjes dezer avondjaponnetjes. Er is enkei een kleine garnering langs den hals, een toefje bloemen bij den schouder, of een strik met langs den rug neerhangende

nelten. Soms geeft een soepelvallende ronde kraag een zachtere lijn aan de nog wat magere schoudertjes. Maar overigens is het bovengedeelte der moderne bakvischtoiletjes geheel glad gehouden. Wat er de bekoring aan geeft, het jeugdige en feestelijke, zoo uitnemend geschikt voor slanke, tengere figuurtjes, dat zijn de rokken. Ze zijn zeer wijd en, vooral van achteren, tamelijk lang en de heel soepele stoffen krijgen, bij de heupen, een steunseltje van zacht gaas in de onderjurk, ofwel onzichtbare inzetsels van paardenhaar. En op allerlei wijzen worden de rokken gegarneerd: met strooken, met ruches, met borduursels van zijde of pareltjes, met zijden linten of fluweelband, met bloemen en strikken. Tamelijk korte rokken hebben laag neerhangende slippen. En, als om den overgang van de korte naar de vrij lange rokken te vergemakkelijken, wordt soms de meerdere lengte verkregen door kant of tule of andere doorzichtige stof, die neerhangt onder den zoom van de zijden onderjurk.

Schoenen en kousen moeten kleuren bij het avondtoiletje. Ook lange handschoenen komen weer in de mode. En dan de waaier, waarmee onze voormoederen zoo schalksch

wisten te coquetteeren. Laten we zoo'n waaier niet te laag aanslaan! Hij geeft bezigheid aan kleine, nerveuze vingertjes, hij verleent houding en gratie, ook aan de pas uitgaande bakvisch, die zich nog wat onzeker voelt op den gladden dansvloer.

Avondmantels voor jonge meisjes worden meestal van fluweel vervaardigd. En zulk een avondmantel of cape, met grooten, ingerimpelden kraag en gevoerd met zijde, kan heel elegant zijn en behoeft toch volstrekt niet kostbaar te wezen. Kraag en manchetten kunnen van bont worden genomen, noodig is dit echter niet; en in geen geval is minderwaardig bont in plaats van fluweel aan te raden.

Het toilet der jonge heeren brengt in menig gezin heel wat meer hoofdbrekens dan dat der jonge meiskens. Is moeders beurs niet al te ruim, dan kunnen haar vlugge vingers en die van haar dochtertjes soms heel wat tot stand brengen voor weinig geld, waar het de vrouwelijke kleeven betreft, maar tegenover de kleding der mannelijke leden van het gezin staat ze in dat opzicht machteloos. En heel wat huiselijke drama's worden er afgespeeld,

als zoo'n jonge man, onberispelijk gekleed wenscht te verschijnen op zijn eerste bal, zijn eerste groote partij en de ouders er niet aan denken kunnen, voor hun nog in den groei zijnden zoon een smoking te koopen, welke hij toch slechts enkele malen zal kunnen dragen. Gelukkig kunnen dergelijke drama's vermeden worden, want voor den jongen man wordt in onzen tijd geen smoking geëischt. In een goedzittend donkerblauw of donkergrijs colbert-costuum kan hij op alle partijtjes verschijnen, mits zijn schoenen en sokken zwart zijn, zijn overhemd smetteloos wit en zijn das discreet van kleur. Als pochette draagt de jonge man, die op avondpartijtjes correct gekleed wil zijn, geen bont versiersel, maar een eenvoudigen, niet te kleinen zijden of linnen zakdoek, die enkel met een monogram versierd mag zijn en die slechts heel bescheiden zijn aanwezigheid verraad.

Behalve zijn horloge draagt de jonge man geen sieraden. Zelfs de bijjongelieden zoo gewilde zegelring kan beter achterwege blijven. En ook het goed geknipte haar en 'n paar keurig verzorgde handen moeten als een onderdeel gelden van een onberispelijke avondkleding.

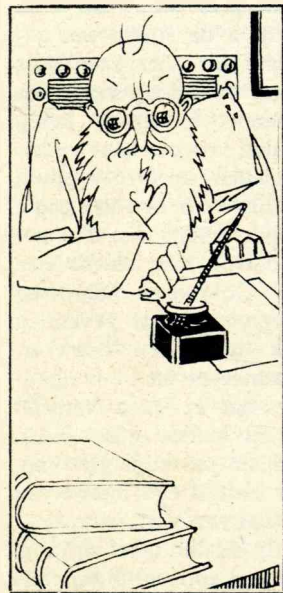
DE NAÏEVE ENCYCLOPAEDIE

VAN PROF. ALLKNOW

I N L E I D I N G

't Was in 1907 toen professor Allknow te Ameland een aanvang maakte met het samenstellen van een nieuwe Encyclopaedie, een niet gemakkelijke taak, daar hij zich vast had vorgenommen niets uit Meyer's Konversations Lexicon te vertalen.

Om niet in zijn arbeid gestoord te worden, begaf hij zich onder de kannibalen van Guajati, die er de eigenaardige gewoonte op nahouden de hersens van hun slachtoffers op te eten en deze met evenveel smaak te savouereeren als de Chineezers hun bewuste vogelnestjes. De kannibalen lieten de hersens van prof. Allknow ongemoeid, wellicht omdat het te veel was voor één keer en ze zelf hersens genoeg hadden om te beseffen dat ze een dergelijke portie onmogelijk behoorlijk konden conserveren. Daar deze inboorlingen niet

Prof. Allknow vóór de behandeling door prof. Voronoff.

verder dan vier konden tellen, en daarom iederen Donderdag denken dat het Zondag is, hebben booze tongen wel eens beweerd dat hier concurrentievrees in het spel was.

Met angst zag prof. Allknow zich ouder en ouder worden en reeds had hij alle hoop opgegeven den arbeid tot een goed einde te brengen, toen professor Voronoff zijn ontdekking deed om den starren ouderdom te veranderen in bloeiende, blijde jeugd, en in het belang der wetenschap aanvaardde prof. Allknow den apekliefers fysisch en encyclopaedisch.

Het kliertje, dat prof. Allknow innam, was echter van een wel wat erg jong en dartel aapje afkomstig, met het gevolg, dat de heer Allknow eerst z'n liefde verklaarde aan zijn 19-jarige typiste en daarna conducteur wilde worden op de Gooische stoomtram, omdat ie het zoo fijn vond kaartjes te knippen.

Uit de verwerking van het vergaarde materiaal is gebleken, hoe de alomvattende kennis van den geleerde in conflict kwam met zijn nieuwe jeugd, die op zichzelf reeds min of meer gecompliceerd is, omdat zijn beminnelijke naïeviteit soms omslaat in een houding, die we slechts verwachten bij jongelui in de vlegeljaren.

Een der beminnelijke naïeviteiten van den geleerde is wel, dat hij in de onwringbare overtuiging verkeerde voor zijn encyclopaedie een uitgever te zullen vinden. Toen dezer dagen echter een onzer redacteurs zich bij hem vervoegde, was de professor juist bezig van de rubriek *K* poppetjes te knippen: hij bleek echter niet naïef genoeg om niet het verschil te kennen tusschen een vierduitstuk en een dubbeltje. Waar eenerzijds al zijn pogingen om een uitgever te vinden, gefaald hadden, en wij er anderzijds niet voor terugschrokken een onverantwoordelijk bedrag te storten, zijn we thans in de gelegenheid onze lezers in kennis te brengen met deze even bewonderenswaardige als interessante encyclopaedie. In het komende nummer zullen wij dus aanvangen met de publicatie van het eerste deel, dat loopt van A tot Aa.

Prof. Allknow ná de behandeling door prof. Voronoff.

Het Meisje dat jong moest blijven

DOOR
ALPHONS
CORDING

Cecilia, sta op — 't is half tien." „Ja mammeke." Het meisje keek een beetje schuw naar de forsche vrouw bij de kaptafel.

Cecilia... moeder was zeker boos. Waarom? Zij kon zich niets herinneren. Zij was gisteren op tijd thuis gekomen, had zonder morren haar melk gedronken, had zelfs niet gezinspeeld op haar leeftijd, twintig jaar, zooals zij den laatsten tijd deed, en was om half tien naar bed gegaan, zonder het liedje van verlangen te hebben gezongen. Wat kon moeder dan ontstemd hebben?

„Cecilia, treuzel niet. Kom hier!"

De dame wenkte het meisje met een gebiedend gebaar naar de waschtafel, waar zij met de spons wachtte.

„Hu," rilde het meisje, toen zij het water op haar wangen voelde.

„Wat is er?"

„Zoo koud," klaagde het meisje. „Is er geen warm water, mammeke?"

„Nee — was nog niet klaar."

„'t Is ook pas half tien," waagde het meisje nog.

„Niet mopperen, Cecilia. Als ik wil dat je een half uur vroeger opstaat, doe je dat, niet?"

Het meisje zweeg.

„Nietwaar?"

„Ja, mammeke."

„En?"

Plichtmatig gaf het meisje haar moeder een kus. Zij durfde niets zeggen toen haar moeder, harder dan noodig was, de korte krullen van haar pagekop borstelde, en vroeg gedwee:

„De blauwe jurk, mammeke?"

„Nee — de rooie met de hooge ronde hals; de blauwe staat je te oud."

Het meisje zuchtte. Drie en tachtig keer was de poging nu mislukt om de blauwe jurk te dragen. Waarom was die jurk inder tijd gemaakt? Zij mocht ze alleen thuis dragen, als moeder in haar beste humeur was en er geen bezoek verwacht kon worden. Mistroostig keek zij naar de verfoeide japon met het kinderlijk borduur-motiefje, en de schoenen met lage hakken. Gelukkig dat de mode kort haar decreteerde; dat droeg iedereen, oud en jong.

Terwijl zij de trap naar de huiskamer afdaalden, zocht Cecilia Carefield nog naar de reden van haar moeders ontstemming. Maar zoodra zij op de ontbijttafel een brief zag liggen, begreep zij het. De hoekige, forsche letters van Dick Goldhouse herkende zij onmiddellijk; hij had dus woord gehouden en naar moeder geschreven, zooals hij gisteren had beloofd.

... kwam Cecilia dien middag, kinderlijker en jeugdigere dan ooit, in de studio...

„Wat schrijft Dick, mammeke?"

„Is je haverhout al op, en je ei?" vroeg mevrouw Carefield streng terug.

Gehoorzaam begon het meisje te lepelen, dronk vervolgens haar melk en at haar ei.

Onderwijl las mevrouw nog eens den brief, gromde en mompelde iets binnensmonds. Het meisje luisterde er met genoegen naar; straks zou moeder wel haar slecht humeur in een woordenvloed uiten, en dan zou de booze bui afdrijven. Zóó gebeurde het — „natuurlijk," dacht het meisje. „Zóó gebeurt het altijd."

Mevrouw Carefield mopperde tien minuten lang over Dick Goldhouse, en eindigde op de gebruikelijke manier.

„Ik doe het niet. Heeft de man geen geheugen? Tien keer heeft hij het al gevraagd, tien keer heb ik het geweigerd — en nu komt hij weer met een voorstel om je een rol te geven als achttienjarige dochter van een millionaire. Ik doe het niet! — in geen geval!"

Nu zij haar ontstemming had gelucht, werd het humeur van mevrouw Carefield allengs beter. Cecilia werd het onmiddellijk gewaar.

„Luister goed, Cé. Als Dick vanmiddag op de kwestie terugkomt, geef je geen antwoord — of je zegt alleen, dat ik het niet doe. Als hij dreigt, hoef je niet bang te worden. Hij kan je niet missen; er is niemand anders voor kinderrollen. In je laatste film heeft de critiek je nog uitbundig geprezen. Zeg hem dat — nee, ik zal het hem zelf zeggen; ik ga mee vanmiddag."

Het meisje gaf alle hoop op; dat mevrouw Carefield haar weer Cé had genoemd, had haar een lichte hoop gegeven. Maar nu zij zelf 's middags mee zou gaan naar de studio en Dick's kantoor, was alle kans verdwenen. Gelukkig wist moeder niet, dat Goldhouse op haar, Cecilia's, aandringen had geschreven. Als moeder dat kon vermoeden... Cecilia rilde bij de gedachte.

Na het ontbijt hield mevrouw Carefield zich bezig met de omvangrijke boekhouding van haar huishouding; Cecilia nam een eenvoudig handwerkje. Maar het borduren vorderde slecht; zij dacht aan de

komende repetitie, de verfoeilijke repetitie. Hoe was moeder toch op het vreeselijke idee gekomen om haar kind te laten, kind op twintigjarigen leeftijd?

De spotnaam, de baby, dien Cecilia Carefield in de studio had gekregen, was zeer toepasselijk. Toen zij dertien was, had Dick Goldhouse, de bekwame regisseur en handige zakenman, haar ontdekt. Hij liet haar optreden in een kinderrolletje, en het succes bij publiek en pers was van dien aard geweest, dat zij in de studio was gebleven en Dick ieder jaar vier scenario's zocht, waarin zij kon optreden, steeds als kind. Cecilia verdiende fortuinen, kreeg hooger honorarium dan vroeger haar vader, die enkele jaren geleden op het toppunt van zijn roem als filmacteur aan een acute longontsteking was gestorven. Een film met Cecilia in een kinderrol was steeds een succes; daarom had Goldhouse haar nog een kinderrol gegeven, toen zij zeventien was. Haar uiterlijk was geen bezwaar, want bij Cecilia constateerde men het eigenaardige verschijnsel, dat er geen verschil was in haar eerste en laatste film. Klein en tenger, geleeke zij, in passende kleding, op negentienjarigen leeftijd een meisje van twaalf. Iedere film was een verrassing.

Maar niet alleen op de film bleef zij jong. Mevrouw Carefield had zooveel filmspelers gekend en zooveel van het filmleven gezien, dat zij de rolprent en alles wat er bij behoorde, verfoeide, haatte bijna. Niemand wist dat zij, jaren geleden, op zich genomen had alle financiële gevolgen te dragen, toen de bank van haar vader buiten zijn schuld failliet sloeg.

Haar eigen vermogen was er aan besteed, haar man had er in toegestemd een groot deel van zijn honorarium er voor te gebruiken, en nu arbeide Cecilia, onwetend, voor hetzelfde doel. Een deel van haar honorarium werd voor haar belegd, een deel was noodig voor het onderhoud van moeder en dochter, en een laatste deel

werd besteed voor mevrouw Carefield's levensdoel. Na twee jaar zou de vrijwillig opgenomen schuld betaald zijn. Daarna, had mevrouw besloten, zou Cecilia nooit meer een studio betreden. Zolang zij echter voor de film moest spelen, zou Cecilia niets van de filmwereld zien dan de studio en de lampen. Van dat plan was mevrouw Carefield geen enkel oogenblik afgeweken; de meest doeltreffende manier om haar dochter te behoeden tegen alle contact met het filmleven vond zij, door haar als kind te blijven beschouwen. Consequent tot in kleinigheden werd dat voornemen uitgevoerd. Cecilia droeg de kinderjurken, waarin zij moest optreden, altijd; zij moest met poppen spelen, sliep in een vertrek met kinderkamer-behang, gebruikte een ontbijt van havermout en warme melk, ging vroeg naar bed en stond laat op. Haar moeder wilde aangesproken worden als Mammeke, alsof Cecilia nog een baby was; bij ongehoorzaamheid moest zij voor straf op haar knieën in den hoek, of werd zonder eten naar bed gestuurd; 's avonds werd zij als een klein meisje toegedekt, en zelden verliet zij het huis zonder haar moeder.

En Cecilia gehoorzaamde; zij hield veel en vurig van haar moeder, en mevrouw Carefield,forsch en robust, dwong respect af. Cecilia gaf haar zwakken tegenstand altijd spoedig op, zooals mevrouw Carefield ook in de studio geëerbiedigd werd; Dick Goldhouse, die iedereen over-bulderde, moest steeds voor haar de vlag strijken. Natuurlijk werd zij door de filmmenschen druk besproken en bespot, en zocht men naar de reden van haar vreemde opvoedingsmethode. Niemand wist echter dat mevrouw Carefield zoo handelde, behalve om de eerekwesie van de schuld, omdat zij Cecilia beminde, beminde met een vurige en jaloersche liefde. Zij hoopte haar kind te behoeden voor de door haar gevreesde wuftheid van de filmwereld, en haar voor zich alleen te behouden. Deze jaloersche liefde maakte de overigens scherpzinnige vrouw kortzichtig; zij kon Cecilia als kind behandelen, maar zij begreep niet, dat zij haar geestelijke ontwikkeling niet kon tegenhouden.

Beladen met haar poppen kwam Cecilia dien middag, kinderlijker en jeugdiger dan ooit, in de studio. Haar moeder ging onmiddellijk naar het kantoor van den regisseur.

„Wat beteekende die brief, Dick?”

Goldhouse trachtte haar den zooveelsten keer te overtuigen, gebruikte al zijn overredingskracht, praatte en beloofde, bood zelfs een hooger honorarium, maar mevrouw Carefield had slechts één antwoord; „Een kinderrol of niets, Dick” — en het resultaat was, dat de regisseur toegaf, als steeds.

Mevrouw Carefield verliet triomfeerend het kantoor.

„Cé, ik ga winkelen”, zei zij tot haar dochter; „je mag alleen naar huis. Ik zal de auto sturen; om zeven uur ben je thuis, hè?”

Maar Cecilia was om zeven uur niet thuis. Mevrouw Carefield zou niet gerust gewinkeld hebben, indien zij het gesprek had gehoord, dat Cé gedurende een huiselijke scène met haar „vader” voerde.

„Cé”, fluisterde hij, „Dick wil dat wij drie minuten praten. Heb je er over nagedacht?”

„Ik durf niet. Moeder zal zoo boos zijn.”

„Maar het is toch niet verkeerd, Cé'tje. Vandaag of morgen moet je het toch zeggen — en dit is de beste oorlogsverklaring. Iedereen, die ons ziet, zal het begrijpen.”

„Ik ben bang”, zei het meisje zachtjes. . . . „Nee, niet voor straf. . . . och, ik kan het niet zeggen. . . . je kent moeder toch.”

Ja, Matthew Keaford kende mevrouw Carefield, en begreep volkomen dat Cecilia haar toorn vreesde. Maar zij moest dien angstigen eerbied overwinnen — het moest, of hun beider levensgeluk ging verloren.

In de volgende scène, die zij samen moesten spelen, kwam hij op het gesprek terug.

„Praten”, schreeuwde Dick Goldhouse, „warm, overtuigend praten in deze scène!”

„t Zal gebeuren”, riep Matthew terug.

„Luister nu, Cé. Ik breng je om acht uur thuis met mijn auto, je vertelt alles aan je moeder en morgen kom ik plechtig je hand vragen. We moeten het nu doen; uitstel baat niets. Je houdt toch van me?”

„Ja. . . .”

„En je wil toch?”

„Ja. . . . Ik zal het doen, boy. Je hebt gelijk: uitstel is nutteloos.”

Zoo gebeurde het, dat de chauffeur van mevrouw Carefield, toen hij bij den ingang van de studio voorreed, tot zijn buitensporige verbazing de boodschap kreeg van den dienstjongen:

„Juffrouw Carefield laat zeggen, dat u weer naar huis kunt gaan. Zij komt later thuis.”

„Waar is de juffrouw?” vroeg hij onge-loovig.

„Een minuut geleden met meneer Keaford in zijn auto vertrokken.”

Mevrouw Carefield was sprakeloos, toen de chauffeur haar de boodschap bracht. Het was een verbijsterende mededeeling. Zij had het steeds onmogelijk geacht, dat Cecilia zich ernstig tegen haar wil verzette. De ontstemming over de ongehoorzaamheid overheerschte echter niet bij mevrouw Carefield; zij was ongerust. Toen Cecilia dan ook om ruim acht uur thuis kwam, moest zij zich dwingen tot een streng optreden, zóó blij was zij, dat zij haar dochter weer behouden voor zich zag.

Cecilia had spijt dat zij niet was ingegaan op het voorstel van Matthew, die haar niet alleen den storm van moederlijken toorn wilde laten trotseeren. Bevend en schuw bleef zij in de deur van de huiskamer staan.

„Kom hier, Cecilia — dicht bij! Waar ben je geweest? Waarom kom je zoo laat thuis?”

Het meisje zei niets.

„Geef antwoord, Cecilia!”

„Matthew Keaford. . . . hij vroeg me. . . . al heel dikwijls. . . . of ik mee wilde in zijn auto.”

„Heb je het gedaan?”

„Ja. . . .”

„Heb je alleen auto-gereden? Ben je niet in een cabaret geweest, in een café, in een danszaal?”

„Neen. . . .”

Het was of mevrouw Carefield verlicht adem haalde na dit antwoord.

„Dadelijk naar bed,” beval zij streng.

Maar Cecilia gehoorzaamde niet onmiddellijk.

„Waarom toch, moeder? Moet ik als een klein kind gestraft worden, omdat ik een uurtje met Matthew heb getoerd? Andere meisjes gaan iederen avond uit. Ik wil niet jong blijven, en ik houd van Matthew, en ik trouw met hem, en morgen komt hij hier.”

Onder een nerveuze huilbui, liep zij vlug naar haar slaapkamer. Mevrouw Carefield

bleef sprakeloos en angstig achter, angstig, omdat zij begreep, het overwicht op Cecilia te hebben verloren.

Het werd een eigenaardig onderhoud den volgenden dag. Mevrouw Carefield zat,forsch en resoluut, in haar breeden leunstoel; zij beval Cecilia naast haar te gaan staan, toen het kamermeisje Matthew had aangediend.

„Wat wil je?” opende zij norsch de conversatie.

Matthew boog beleefd.

„Morgen mevrouw — dag Cé.”

„Juffrouw Carefield!” beet mevrouw.

„Vraag excuus, mevrouw; ik noem haar Cé, omdat zij mij zelf toestemming heeft gegeven. Nu kom ik ook uw toestemming vragen.”

„Die krijg je nooit,” antwoordde mevrouw bits. „Ik geef mijn kind niet aan iemand, die voor de film speelt. Ik ken jullie te goed, dan dat ik ooit Cecilia aan jou zou geven. En Cecilia is nog een kind.”

„Volgende maand word ik. . . .” begon het meisje.

Mevrouw Carefield legde haar het zwijgen op. „Stil Cecilia, jij praat in deze zaak niet mee; je bent nog veel te jong. En jou — tot Matthew — geef ik den raad, vlug te vertrekken en nooit terug te komen.”

„Weigert u?”

„Heb ik niet duidelijk genoeg gesproken?”

„Ik houd van Cecilia.”

„Ik sta haar niet af.”

„Juist,” antwoordde Matthew vlug, „Daarom weigert u. Mevrouw, wees eerlijk, zooals u altijd eerlijk bent; u houdt te veel van Cecilia, en u bent jaloersch in uw liefde. Uw strengheid is maar schijn; daarmee bedriegt u mij niet. Cecilia's liefde voor u vermindert toch niet, omdat zij van mij houdt! Hebt u bezwaren tegen mij als schoonzoon? Ik durf te beweren, dat ik beter ben dan de anderen — dat weet u, die ons en de studio zoo goed kent. O, u zult toestemmen, dat weet ik. Daarom heb ik Cé meegenomen in de auto; iedereen heeft ons gezien. En als u weigert. . . .”

„Als ik weiger?”

„Dan gaat Cé, zodra ze meerderjarig is, naar mijn ouders, totdat wij trouwen. Maar daartoe behoeft het niet te komen. Want u zult uw toestemming geven.”

„Wat gebeurt er dan?” Cecilia hoorde met verbazing hoe deemoedig bijna haar moeder sprak.

„Dan? Dan blijft alles, zooals het is. Ik verloof mij met Cé, en wij trouwen, en zoo gauw ik kan, geef ik mijn baantje aan de film op — hoe eerder hoe liever. Mevrouw, u kent mij; u kunt geen bezwaren tegen mij hebben. U vindt het immers goed — moeder? Als wij getrouwd zijn, komt u in ons huisje wonen, hier ver vandaan. Ja?”

Mevrouw Carefield antwoordde niet, zag niet dat Cecilia nu bij Matthew stond. Tranen drupten op de leuning van haar stoel.

„Waarom heb je dat niet dadelijk gezegd?” hakte zij eindelijk. „Ik. . . . Ik heb te veel van Cé gehouden. Als ik een beetje liefde van haar. . . . en van jou mag houden, vind ik alles goed. Cé mocht niet oud worden, omdat ik geen anderen weg voor haar in de studio zag. Wil je het me vergeven, Cé?”

Het meisje viel op de knieën voor haar moeder. „U heb ik niets te vergeven.”

Matthew zei: „En ik ben u dankbaar voor Cé's opvoeding. Alles is nu goed.”

DE LUIE DETECTIVE

DOOR GEORGE DILNOT

Geautoriseerde vertaling door D. W.

Een oogenblikje," viel hij haar in de rede. „U ging dan toch op een zeer eigenaardige wijze te werk door mij dit geld te laten overhandigen. Lag het in uw bedoeling, dat ik niet zou weten van wie het biljet kwam, voordat de zaak behandeld zou worden? Ik had dan toch immers dadelijk door het nummer ontdekt, dat dit een van de biljetten was, die door een valsche handteekening op een chèque werden verkregen?"

„Ik wilde me niet verraden, voordat het bedrog ontdekt was," antwoordde ze aarzelend. „Ik had nog een vaag gevoel van hoop, dat een en ander niet uit zou komen."

„Een nog al naïeve opvatting," zei hij schamper. „En wat heeft juffrouw Noelson nu met die heele geschiedenis te maken?"

„Ze wist, dat ik in moeilijkheden verkeerde, hoewel de bijzonderheden haar natuurlijk niet bekend waren. Ik durfde eigenlijk geen sterveling volkomen in mijn vertrouwen nemen. Ik vertelde haar echter, dat ik er speciale redenen voor had, dat een brief aan een man, dien ik haar zou aanwijzen, overhandigd werd. Ik had een chauffeurs-uniform voor me laten maken en reed met haar naar de stad. Ik liet haar beloven te ontkennen, dat ik „Maid's Retreat" verlaten had, indien iemand haar hiernaar mocht vragen. Ik stuurde haar uit, om eenige boodschappen te doen, toen we aangekomen waren en ik bleef zooveel mogelijk in de buurt van Grape Street, totdat u te voorschijn zou komen. Ik volgde u naar Scotland Yard en terwijl u daar was, keerde ik terug en ontmoette Penelope met den wagen. Ik verkeerde in de veronderstelling, dat u langs denzelfden weg naar Grape Street terug zou gaan en we wachtten op u. Daarna begaf ik me weer naar Hampshire en Penelope bleef in de stad."

„Er is nog een punt, dat me niet duidelijk is," merkte hij op. „Waarom kwam u dien avond terug om me met een zandzak op te wachten?"

„Men had mij intusschen getelefoneerd, dat er in Streetly House werd ingebroken en ik had met mijn echtgenoot een onderhoud gehad, nadat hij met u sprak. Verder praatte ik met Penelope. U had het jonge meisje herkend en ik was doodsbenauid bij de gedachte aan wat u zou kunnen ontdekken. Ik zag maar al te duidelijk in, dat ik een groote vergissing had begaan. Men had me eens verteld, dat alle politie-beambten geneigd waren geld aan te nemen, als dit op een veilige manier kon gebeuren."

„Dank u," zei hij met een cynischen glimlach. „Gelukkig zijn er niet vele menschen, die zoo over ons denken."

Daarna viel er gedurende enkele oogenblikken een stilte in. Labar dacht na over alles, wat hij gehoord had en de vrouw keek hem met groote, brandende oogen aan, alsof ze wilde trachten uit te vinden, wat er in die momenten in hem omging.

Eensklaps begon hij weer te spreken.

„Is Larry Hughes ooit in Streetly House geweest?" vroeg hij.

„Voor zoover ik weet is dat niet gebeurd. In ieder geval heb ik hem daar nimmer ontvangen."

„U heeft toch zeker wel eens met hem over het huis... en de kostbare verzameling kunstvoorwerpen van uw echtgenoot gesproken, nietwaar?"

„Ja, dat is wel eens gebeurd, als ik me goed herinner."

Labar tobde zijn hersenen af: dit gesprek scheen tot niets te leiden. Er bestond geenerlei twijfel, of Larry Hughes was bij de bewuste inbraak betrokken. Dit was trouwens iets, wat hij van het begin af had vermoed.

„Heeft u wellicht in Streetly House

menschen in betrekking, voor wie Hughes eenige belangstelling koesterde?" luidde zijn volgende vraag.

Ze keek nadenkend voor zich uit. „Ik kan het me niet precies herinneren. Ja, toch, er was een man op leeftijd, die eigenlijk voor alle mogelijke dingen gebruikt werd. Hij had een uitstekend getuigschrift en werd door Hughes warm aanbevolen. Hij vroeg me met den butler over hem te willen spreken, en kort daarop werd hij in betrekking genomen."

„Kunt u zich zijn naam niet herinneren? Was het soms Law... Jones... Lane of Wright?" Hij noemde de namen op van de verschillende bedienden, die bij Gertstein in dienst waren en die hij elk afzonderlijk had ondervraagd. „Herinnert u zich dan wellicht, of de bewuste man ooit in dienst van Hughes is geweest?"

Ze streek met een vermoeid gebaar over haar voorhoofd.

„Nee, ik weet heel beslist, dat dit niet het geval was. Ik geloof, dat hij vroeger in het een of ander groot restaurant in betrekking was geweest, waar ze wegens slapte een deel van het personeel moesten ontslaan. Oh, nu weet ik ineens, hoe hij heette: Stebbins."

Het zou natuurlijk gemakkelijk genoeg wezen den man op het spoor te komen, veronderstelde Labar. Een kans meer op het groote schaakbord!

Plotseling werd de deur van de serre wijd opengeworpen en het volgende oogenblik was Labar van zijn stoel opgesprongen. Een koude, spottende stem klonk hem in de ooren:

„Wees zoo goed je handen in de hoogte te houden, mijn waarde Labar. Ik vrees, dat ik eenigszins laat ben gekomen."

Larry, Hughes, een revolver in de hand geklemd, stond vóór hem.

HOOFDSTUK XIV

Hughes leunde met zijn rug tegen den muur en zijn blikken dwaalden van den een naar de ander. Het was natuurlijk uitgesloten, dat de sporen van een worsteling, die overal duidelijk zichtbaar waren, zijn scherpe oogen zouden ontgaan.

„Ik schijn een teer tête-à-tête verstoord te hebben," zei hij op cynischen toon. „Wat is er gebeurd?"

Labar mat den afstand, die hen van elkaar scheidde, waarna er een blik van begripen in Larry's oogen verscheen en hij het wapen hooger oprichtte. De detective ging maar weer zitten: dat was op het oogenblik vrijwel het eenige, wat hem te doen stond.

„Ik zal niet ontkennen, dat het een geweldige verrassing is je hier te zien, Larry," zei hij uiterst beminnelijk. „Wat kan het doel van je komst wezen?"

De andere toonde glimlachend zijn krijt-witte tanden.

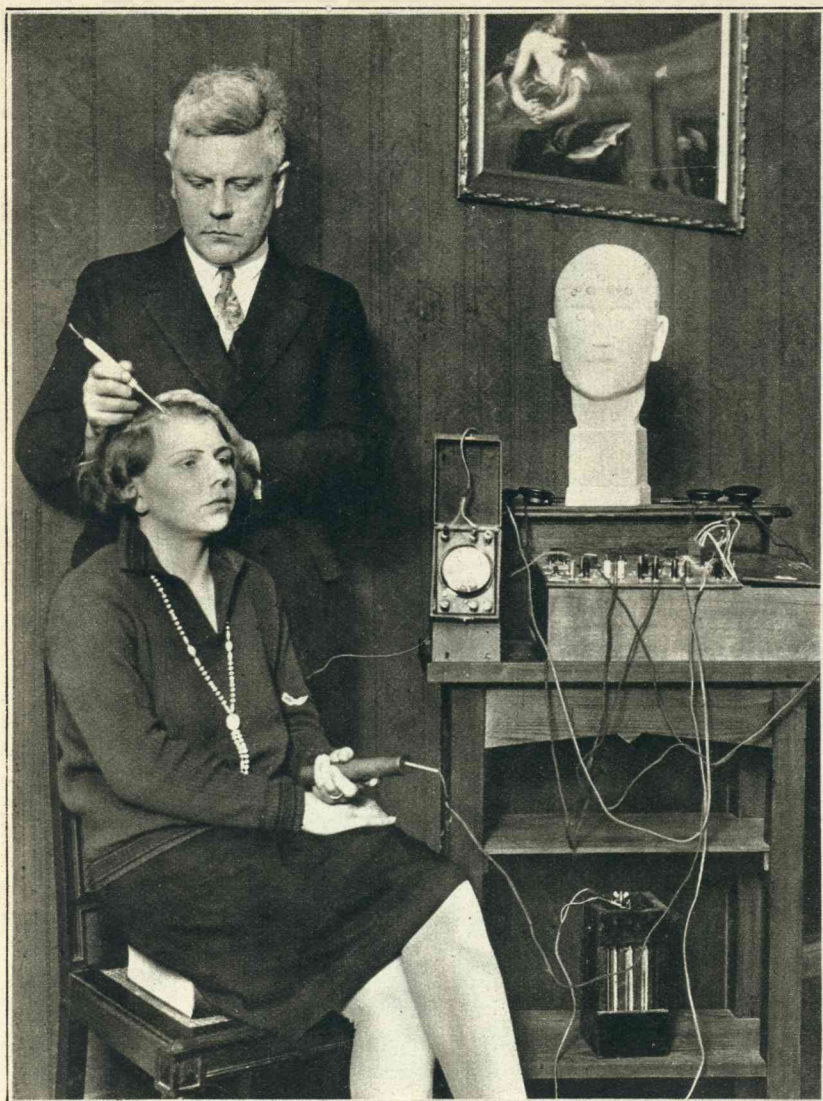
„Ik ben een zeer galante man, en daarom ben ik een zwakke schoone dadelijk te hulp geschoten." Bij de laatste woorden boog hij diep voor mevrouw Gertstein. „Het spijt me ten zeerste, dat ik door omstandigheden langer opgehouden werd dan ik aanvankelijk gedacht had."

„Dus je hebt mijn brief ontvangen?" De vrouw wierp een blik van woede in Labar's richting. „Deze man vertelde me zooeven, dat hij het epistel onderschept had."

Larry hief zijn hand met een waar-schuwend gebaar op. „Laat dat gedeelte maar aan mij over, Adèle. Onze geachte heer Labar is een waarheidlievend mensch. De heer Labar waagde het dus een brief, die aan mij werd geadresseerd, te laten openen. Ongelukkigerwijze hebben zijn agenten — die toch waarlijk beter moesten weten — het epistel op een

HET VERHAAL TOT NU TOE:

Mevrouw Gertstein, gehuwd met een rijk bankier, is vóór haar huwelijk verliefd geweest op Larry Hughes. Deze gebruikt later haar liefdesbrieven om haar geld af te persen. Om aan zijn eischen te voldoen — zij wist niet dat Hughes de afperser was — maakt zij schulden, vooral bij de wedrennen. Teneinde deze schulden af te lossen, maakt zij op een chèque de handteekening van haar man na. Deze laat de zaak onderzoeken. Detective Labar, met het onderzoek belast, vermoedt de waarheid, brengt een bezoek bij mevrouw Gertstein en dwingt haar tot een volledige bekentenis. Maar onmiddellijk daarna springt zij onverwachts op hem toe en wondt hem met een dolk. Met veel moeite weet de detective haar te overmeesteren. Zij bekend nu ook, dat zij hem eens een biljet van honderd pond had gezonden om hem om te koopen, daar zij wist, dat hij de chèque-vervalsching onderzocht, en geeft tevens toe, dat zij getracht had hem te vermoorden.

VOOR HET ONDERZOEK VAN KARAKTER EN TALENTEN heeft dr. F. Fauber (Duitschland) een Neuroscoop uitgevonden, een electrisch apparaat, dat op den kleinsten zenuw-prikkel reageert. Proeven hebben bewezen, dat men met dit apparaat fysieke storingen kan behandelen, maar ook de geestelijke vermogens kan vaststellen.

haastige, slordige wijze opnieuw gelakt, waardoor een wantrouwende man, zooals ik ben, het noodig achtte de lessen van Scotland Yard in toepassing te brengen en de enveloppe met een weinig graphiet bewerkte, waardoor een zekere vingerafdruk zichtbaar werd. Ik was er maar al te zeer van overtuigd, mijn beste Adèle, dat je een brief van dergelijken intiemen aard aan niemand getoond had en" — even wachtte hij en glimlachte triomfantelijk — "en ik trok begrijpelijkerwijze de conclusie, dat onze beminde detective in allerijl hierheen zou gaan. Dientengevolge ging ik hem na."

De detective lachte nu op zijn beurt. „Het lijkt me het verstandigste, dat je met dien onzin ophoudt, Larry. Ik heb altijd geweten, dat je verduiveld handig was, doch ik moet je eerlijk bekennen, dat ik me op het oogenblik in je teleurgesteld zie."

„Ik denk, dat het door de warmte komt," merkte Hughes tegen mevrouw Gertstein op. „Waarover heb je het nu, Labar? Wil je zoo vriendelijk zijn je een weinig duidelijker uit te drukken?"

„Dat zal gauw genoeg gebeuren," antwoordde de detective. „Ik wist, dat je de noodige dosis brutaliteit bezat, Larry, maar ik had nooit kunnen denken, dat je af en toe nog zoo typisch kinderlijk kon zijn. Toen jij den bewusten brief ging halen, werd je van alle kanten door mijn agenten gevolgd en ik had er ook voor gezorgd, dat er een auto in de buurt was. Ik vrees dus, dat je nu in een valstrik bent gelokt."

De ander lachte luidkeels. „Groote goedheid, wat zanik je, man. Mijn beste, eenvoudige Sherlock, laat ik je even vertellen, dat ik precies wist, wat je zou doen. Een telefonisch bericht naar mijn huis, mijn correspondentie naar een zekere plaats te zenden en een betrouwbare boodschapper was het eenige, wat ik noodig had."

Labar trok zijn schouders op.

„En wat ben je nu van plan verder te doen? Als je het mij ronduit zegt, weet je het zelf niet. Ik veronderstel niet, dat je het durft te wagen me neer te schieten, is het wel?"

„Dat weet ik nog niet zoo precies," zei de ander tartend. „Het zou in ieder geval de allerbeste oplossing zijn. Maar ik voel er eerlijk gezegd niet bijster veel voor. Je bent buitengewoon amusant en nooit vulgair of grof. Ik zou je waarachtig missen, als je er niet meer was."

Op dat oogenblik kwam mevrouw Gertstein van den divan en ging dicht bij Larry staan.

„Wees toch niet zoo dwaas, beste jongen. Zie je dan niet, dat

hij met je speelt als de kat met een muis? Het eenige, wat hij nu bereiken wil, is tijd winnen. Maak er een einde aan: schiet hem dood. Geen sterveling zal het te weten komen. Hij is gevaarlijk en dient uit den weg geruimd te worden."

Deze uitbarsting, waarover Labar niet verwonderd was, scheen Larry geweldig te hinderen.

„Houd jij je kalm," zei hij uit de hoogte. „Als ik je raad noodig heb, zal ik je wel waarschuwen, hoor." Hij behandelde de opgewonden vrouw als een ondeugend kind.

„Luister eens goed naar me, geachte heer Labar," ging hij voort. „Als u er soms op mocht rekenen, dat vriend Malone nog staat te wachten, dan heeft u het volkomen mis. Hij bevindt zich op het oogenblik in een afgelegen schuur, een flink eind hiervandaan, stevig vastgebonden, zoodat elke poging tot ontkomen uitgesloten is. Niemand zal ons dus storen."

De detective kruiste zijn armen over de borst. Gelijk mevrouw Gertstein volkomen terecht had opgemerkt, was het zijn eenige doel zooveel mogelijk tijd te winnen. Hij begreep maar al te goed, dat hij zich thans in een hoogst gevaarlijke positie bevond, want de vrouw was zonder twijfel tot een moord in staat. Van Larry was hij in dat opzicht nog niet zoo heel zeker. Hij zou slechts tot een moord overgaan, indien er geen andere uitweg was, eer niet.

Tegelijkertijd drong het tot hem door, dat Larry de noodige mannetjes met zich had meegenomen, die natuurlijk ergens verdekt waren opgesteld. Hij vermoedde evenwel niet, dat de bedienden van het huis allen medeplichtigen waren en dezen zich toch zonder twijfel moesten verbazen over het geen er voorviel. Het spreekt vanzelf, dat hij er geen flauw vermoeden van had, dat zes mannen, onder leiding van Tom, in de hall waren opgesteld en dat ieder van hen een geladen revolver bij zich droeg.

„Ik heb volstrekt geen haast," gaf hij kalm te kennen. „Ik hoop van harte, dat je Malone niet al te stevig hebt vastgebonden, want dat zou minder aangenaam voor hem zijn. Tusschen twee haakjes: wat ben je nu eigenlijk van plan te doen? Ik ben ervan overtuigd, dat het je om andere dingen te doen is dan je met mij te amuseeren."

Larry knikte bevestigend. „Je kunt soms vervloekt lastig zijn, beste Labar. Ik had een vaag gevoel van hoop, dat ik hier vóór jou zou aankomen, in welk geval er heel wat onaangenaamheden vermeden hadden kunnen worden. Ik vermoed, dat Adèle aan het praten is geweest en dat zou niet prettig voor ons tweeën zijn."

„Voor jou in de eerste plaats niet," gaf Labar grimmig te kennen. Hij wist, dat hij gevaarlijk spel speelde, doch hij had eenvoudig onmogelijk kunnen zwijgen. „Ik heb tot op zekere hoogte de leiding in handen, Larry, en ik denk, dat het niet lang meer zal duren, of je zult in een minder prettig parket geraken. Je wist toch van te voren, dat je den een of anderen dag openlijk te voorschijn moest komen. Waarom gebruik je je hersenen niet? Wees verstandig, beste vriend, en als je mijn raad volgt, kom je er vermoedelijk met een zevental jaren gevangenisstraf af, indien je ons helpt de gestolen kunstvoorwerpen van Gertstein op te sporen."

„Dank je voor je raad. Wat zou je er van zeggen, als we nu eens voor de verandering verstandig redeneerden? Ik vertelde je zooveel al, dat je nu en dan inderdaad vervloekt lastig kunt wezen." Hij schudde afkeurend met het hoofd. „Te oordeelen naar hetgeen Adèle tegenover je heeft losgelaten, verbeeldt jij je wellicht, dat je de noodige menschen kunt ontdekken, die tegen me zullen getuigen. Ik kan je echter wel nu verzekeren, dat dergelijke personen niet te vinden zijn, zoodat het heel dwaas is hierop te speculeeren. Het hindert me geweldig je zooveel van je kostbaren tijd te zien verknoeien, want — misschien geloof je het niet — ik ben werkelijk op je gesteld en mag je zelfs graag lijden. Nu zal ik je een voorstel doen, waarover je even ernstig kunt nadenken. Ik ben van plan me . . . hm . . . uit de zaken terug te trekken en te trouwen. Ik heb meer dan voldoende geld verdiend en ik wil nu eens wat van het leven gaan genieten. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat ik naar het buitenland trek en Engeland zoo gauw mogelijk zie te vergeten. Ik voel er echter niets voor de noodige moeilijkheden te moeten meemaken en daarom ben ik

MEN HOORT HET GRAS GROEIEN. Dr G. Görtz te Berlijn heeft een Electro-Ultra-Mikrometer geconstrueerd, waarmee men de groei-energie van boomen zou kunnen meten en als het ware den polslag van planten hooren. Eveneens is het mogelijk ziekten, die nog niet tot uiting zijn gekomen, met dit apparaat te constateeren.

bereid je tegen een flink bedrag af te koopen.... of juist gezegd, hierdoor je stilzwijgen te verkrijgen."

Hij sprak op zakelijken toon en keek Labar recht in de oogen. Labar barstte in lachen los. „Krijgen we nog méér van die aardigheden, Hughes?"

De ander stak een cigarette op, hetgeen eenigszins onhandig geschiedde, daar hij nog steeds de revolver vasthield, en nam den detective door zijn dikke oogharen onderzoekend op.

„Spreek niet zoo voorbarig, Labar. Ik veronderstel, dat je salaris als detective niet meer zal bedragen dan een drie-, vierhonderd pond per jaar. Een man met jouw handigheden in het bezit van een kapitaaltje kan werkelijk gauw genoeg een ander baantje krijgen, zou ik zeggen. Je hoeft zelfs niet eens meer te werken, als je mijn aanbod accepteert. Ik ben bereid je een som van vijftien duizend pond te geven. Wat zeg je hierop?"

Het was inderdaad een overweldigend aanbod, dat viel niet te ontkennen en voor een kort oogenblik stond Labar met wijd open mond van verbazing. Onmiddellijk daarop herstelde hij zich echter. Hoewel dit groote geldbedrag hem allerm minst in verleiding bracht, achtte hij het toch de moeite waard, eens kalm over een en ander na te denken.

Hij was er vrij zeker van, dat, indien hij toestemde, Larry zijn woord zou houden en hem de genoemde som wilde betalen. Hij stond echter zeer sceptisch tegenover zijn verklaring, dat hij zich volkomen „uit de zaken terug zou trekken". Hij hield veel te veel van de sport om zoo iets te doen. Nee, onverschillig wat Larry ook mocht zeggen, hij zou er uit eigen, vrije beweging niet mee ophouden.

Labar bevond zich thans in een situatie, waarin strikte eerlijkheid hem niet te pas was gekomen, en daarom begreep hij, een andere houding te moeten aannemen.

„Het is zeer veel geld," zei hij langzaam, „maar... wat zou er met me gebeuren, als het zaakje uitkwam?" Hij wierp een veelbeteekenenden blik in mevrouw Gertstein's richting.

„Ik.... ik...." begon de vrouw.

Larry legde haar met een handgebaar opnieuw het zwijgen op.

„Ze zou het niet durven wagen, een woord los te laten.... terwille van haar eigen dierbare veiligheid. Dat moet uw eigen gezond verstand u toch wel zeggen."

„Misschien heb je gelijk," zei de detective peinzend. „Maar toch valt het niet te ontkennen, dat het een geweldig risico is. Je zult iets hooger moeten bieden, Larry."

Er kwam een uitdrukking van triomf in Larry Hughes' oogen. „Ik zal er twintig duizend pond van maken," gaf hij te kennen. „Ik veronderstel, dat je nu toch waarachtig tevreden kunt zijn."

Labar zei niets en bracht onwillekeurig zijn hand naar zijn zijde, daar de wond hem even hinderde.

„Ik zal er over nadenken," beloofde hij ten slotte.

„Nee, nee, je moet dadelijk beslissen," zei Larry nadrukkelijk.

Labar stak zijn hand uit en toonde zijn bebloede vingers.

„Ik.. ik.... voel me wat duizelig," mompelde hij. „Ik schijn erger getroffen te zijn, dan ik aanvankelijk dacht."

Larry staarde mevrouw Gertstein vragend aan.

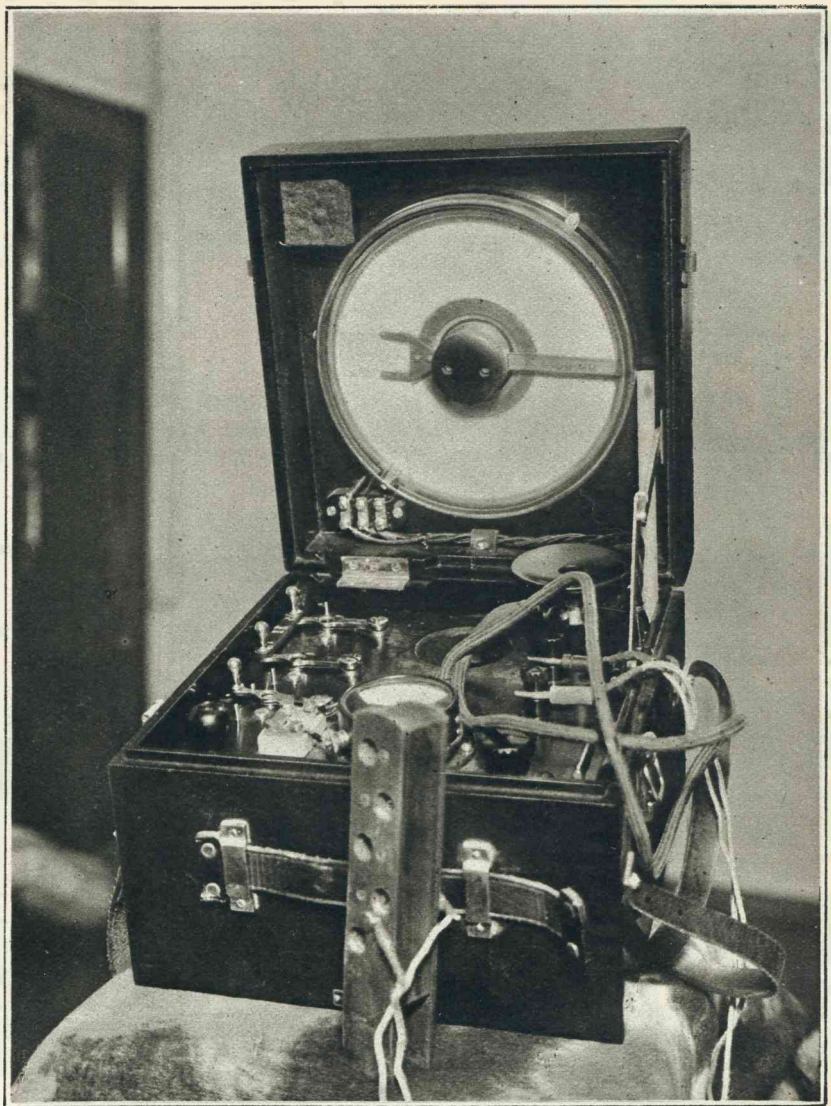
„Ja.... ik heb hem gewond," zei ze en keek naar den met bloed bekleet dolk, dien Labar op den schoorsteenmantel had gelegd. De gentleman-dief knikte begrijpend en kwam op den detective toe.

„Laten we eens kijken, wat er gedaan kan worden," zei hij.

Dit was voor het eerst gedurende het geheele onderhoud, dat hij onvoorzichtig te werk ging, en van dat oogenblik maakte Labar gebruik.

Hij had Moreland's raad opgevolgd en een revolver bij zich gestoken. Terwijl hij dit wapen voor den dag haalde, hief Larry onmiddellijk zijn revolver in de hoogte, waardoor de revolvers tegen elkander stootten. Mevrouw Gertstein begon op een geweldige manier te gillen, van welk feit ze echter geen van beiden nota namen. Labar was zelfs op een korten afstand geen goede schutter en hij begreep dan ook onmiddellijk, dat zijn schot gefaald had. Larry's kogel suiste over zijn schouder heen en kwam in den muur terecht.

De detective ging meer naar voren en zag den mond van

het wapen thans heel dicht op zijn slaap gericht. Hij wankelde, bukte zich en het volgende oogenblik had hij zijn revolver met volle kracht tegen het van woede verwrongen gezicht van zijn tegenstander geslagen. Larry viel als een blok op den grond neer.

Boven het geschreeuw van mevrouw Gertstein uit, onderscheidde Labar het geluid van haastige voetstappen. Deze konden van vrienden of vijanden afkomstig zijn: in geen geval mocht hij eenig risico nemen.

Hij sprong door het open raam en rende.... rende.... zooals hij, sinds hij een jongen was, niet meer gedaan had, om te midden van eenige hooge heesters een schuilplaats te kunnen vinden.

HOOFDSTUK XV

Terwijl Labar veilig en wel hierachter verborgen zat, wierp hij haastig een blik in de richting van het huis, waarvan hij thans een honderdtal meters verwijderd was. Duidelijk onderscheidde hij een man, die van de serre uit zoekend om zich heen keek. Het volgende oogenblik verdween deze in de kamer om kort daarop terug te keeren, vergezeld van drie anderen.

Van zijn schuilplaats af herkende de detective een der beruchtste boeven van Londen, dien de politie tot op heden nog niet in handen had kunnen krijgen. Het was een zekere Billy Bungey, die vrijwel tot alles in staat geacht werd.

De vier mannen begaven zich nu in verschillende richtingen en Labar begreep, dat het er heel hachelijk voor hem begon uit te zien, daar hij natuurlijk niet tegen een dergelijke overmacht bestand zou zijn. Het leek hem daarom verreweg het verstandigst toe, even te bedenken, op welke manier hij verder kon vluchten. Met de grootste omzichtigheid kroop hij door het boschje heen: aan de linkerzijde bevond zich een open weiland; rechts ontdekte hij evenwel hoog kreupelhout, waarachter hij zich opnieuw zou kunnen verbergen. Voor hij dit hout kon bereiken, moest hij een eind over de open vlakte gaan, waardoor zijn vervolgers hem op een gegeven oogenblik zonder twijfel zouden ontdekken.

Het kwam precies uit, zooals hij gedacht had. Terwijl hij zich in de richting van het hooge kreupelhout spoedde, werd een wild geschreeuw gehoord, kort daarop gevolgd door eenige schoten.

(Wordt vervolgd.)

Toen hij klaar was met scheren, gleed hij met critische vingertoppen over zijn kaken. Tot zijn gloeiende verbazing ontdekte hij, dat zijn huid zoo zacht aanvoelde als die van een baby: zoo glad en effen en fluweelig — verblijdend, ongedacht. Dus dézen keer hadden de scheerzeep-advertenties waarheid gesproken! Zelfs geen spoor van een haarstrootje ontdekten zijn tastende gevoelszenuwen. Het mesje óók had zijn plicht gedaan volgens garantie. Er klonk een zware voetstap — en hij schrok in schuldbesef. De deur ging open, en een toornige stem riep: „Bliksemsche jongen, heb ik je al niet méér gezegd, dat je een pak ransel kreeg, als je weer aan mijn scheerboel zat? Veeg je gezicht af en maak dat je naar school komt!”

* *

Waar de beroemde schrijvers hun inspiratie vandaan halen:

De kruideniersrekening.

Verschuldigde afbetalingstermijn voor de meubelen.

De waschvrouw.

Achterstallige huur.

Restant der rekening voor de kolen van den vorigen winter.

Behoeft aan nieuwe winterkleeren voor zichzelf, vrouw en kroost.

Aanslagbiljet belastingjaar 1929.

* *

Het huwelijk is gelijk aan een muizenval: je komt er gemakkelijk in en je komt er niet gemakkelijk uit.

Maar wie is nu het stukje spek?

„De dichters van tegenwoordig leggen geen vuur genoeg in hun verzen”, zegt een criticus.

Neen — en ze leggen óók niet genoeg hun verzen in het vuur.

* *

Echtgenooten moeten het inkomen samen deelen. Dat wil zeggen, volgens de vrouw: dat de man haar de helft van het geld geeft en dan al de rekeningen betaalt.

* *

Het meest beknopte boek ter wereld is: het biografisch woordenboek in Italië.

* *

En de gierigste man ter wereld is die guit, die zijn dochttertje een dubbeltje gaf, als ze geen avondeten hoefde te hebben, en 's nachts, terwijl ze sliep, 't dubbeltje terugnam en haar den volgenden morgen geen ontbijt gaf, omdat ze 't verloren had.

* *

De arme Job verloor alles, wat hem dierbaar was. Maar hij behield zijn vrouw. Ik weet natuurlijk niet waarom; 't schijnt echter logisch, dat zij hem *niet* dierbaar was. En dus was 't een geluk voor hem, dat hij haar niet verloor. Want hij kreeg later alles, wat hij kwijtraakte, dubbel weer terug!

Heeft een hond een man gebeten,
Da's geen nieuwtje voor de krant.
Geen barbier zelfs heeft den moed het
Te vertellen aan een klant.
Daarentegen — als een man een
Hond bijt, dat is nieuws: ik wed,
's Avonds vind je 't feit in alle
Kranten breed uiteengezet.

Als een vader voor de zijnen
Almaar nieuwe dingen koopt,
Jurken, bont en lekkers — denk je,
Dat 't in de gaten loopt?
Maar als heel het gezin de stad in
Gaet en winkelt — en voor pa
Per abuis gekochte veters
Meebrengt — dat is nieuws — hoera!

* *

Als ik morgen sterven moest, liefste,
en je zoudt mij je laatsten groet komen
brengen,
en je zoudt je verdriet uitschreien voor
aller oog,
liefste — als ik morgen sterven moest,
en je zoudt overvloeien van de waarheid
des harten,
en uitroepen: „Mijn hart wordt begraven
mèt hem,”
— als ik morgen sterven moest, liefste,
en je zoudt neerknielen vóór mijn lijkst,
en je zoudt mij in 't oor fluisteren teederlijk:
„O, bloesem van mijn hart, ik heb je zoo lief!”
dan zou ik opspringen en je toeroepen
krachtig:
„Wat drommel, waarom heb je me dat
gisteravond niet verteld?”

* *

Afgeluisterd in een restaurant: Soep.

ADVERTENTIËN

**Trekt de Pijn
van Uw
achterhoofd
naar Uw
schouders?**

Voelt Uw nek hard en pijnlijk en kunt Gij het hoofd haast niet bewegen? O, wij kennen die pijn maar al te goed! Maar het is een pijn, die spoedig genezen kan worden. Laat Uw nek maar eens met Akker's Kloosterbalsem masseren en al dadelijk zult Gij voelen hoe de kramp vermindert en de pijn verzacht wordt.

Wrijven met Kloosterbalsem, kan U altijd helpen, wanneer Gij lijdt aan pijn en stijfheid in den rug, den nek, de lendenen, de gewrichten of de spieren. Men wrijve zich er dan flink mee.

AKKER's

Kloosterbalsem

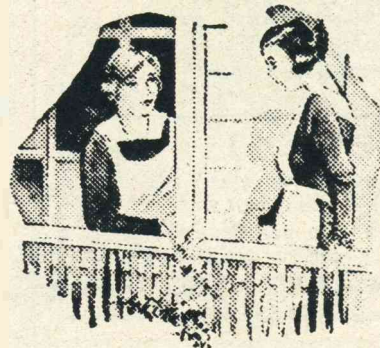
Potten van
60-cent
f 1,-, f 1.75

Bij Apothekers
en bij Drogerijen

„Geen goud zoo goed”

Het bloeden van wonden wordt gestelpt, zweren, uitslag, brandblaren, aambeien en insectenbeten doen geen pijn meer en zullen snel beteren, als zij worden verbonden met Akker's Kloosterbalsem.

HET EEUWIG VROUWELIJKE

„Wist ik maar, hoe mijn Mevrouw haar huid zoo mooi houdt! 's Morgens, als ik haar een kopje thee op bed breng, heeft ze altijd een kleur als een roos.” Zoo ontboezemde zich op de kleine veranda het gediensstige geestje, babbelend tegen haar collega van over-de-schutting. Binnen, in het woonvertrek, kon Mevrouw een genoegelijk lachje nauwelijks bedwingen en stilletjes sloop ze naar de slaapkamer, waar - je kon nooit weten! - ze een veilig plaatsje gaf aan haar tablet

KLAVERBLAD
KARNEMELKZEEP

Wist u:

dat de inboorlingen van Algiers nooit hun tong uitsteken, terwijl ze fluiten?

dat alle komkommers, die in één seizoen in 't Westland worden geteeld, als u ze boven op elkaar zette, om zouden vallen?

dat het aan de leden van de Tweede Kamer niet is toegestaan, van de leuningen van de trappen van het Vredespaleis af te glijden?

dat volgens de nieuwste statistieken de doorsnee-man geen hoogen hoed draagt, terwijl hij zich baadt?

dat Napoleon er niet van hield, van een ladder af te vallen, terwijl hij met een dame sprak?

dat een schaar het beste middel is om vetvlekken uit uw smoking te verwijderen?

Als je doodmoe in een trein zit, en je snakt ernaar, je voeten op de zitplaats tegenover je te kunnen leggen,

dan zit er altijd zóó'n dame op die plaats

en nooit zóó een.

Waarom staat er niets nieuws in de

kranten? Ik smacht naar iets pakkends — en ik vind dag aan dag dezelfde massa's woorden over aardbevingen, branden, concerten, dijkbreuk, eere-doctoraten, films, grensgeschillen, huisvredebreuk, inbraak, jubilea, kabinetcrisis, loonconflicten, moord, noodweer, oceaانvluchten, pooltochten, kwartjesvinders, revolutie, schipbreuken, troonbestijgingen, uitvindingen, verkiezingen, werkstaking, xantippes, ijsgang en zwendelarij. Zou er nu niet ooit iemand ergens iets bijzonders doen? Waarom maken de kranten daar dan geen melding van!

Het eenige Chineesch, dat ik ken:
Shang min fong ping foe la.
En dat is nog niet eens Chineesch.

MEUBELWAS „GLIM”

wetenschappelijk bereid uit de edelste was-soorten met de duurste Amerikaansche terpentijn, hetgeen zich in het gebruik terdege openbaart.

Apollinaris

aangenaam en versterkend

overwerkte zenuwen

OPGEWEKT

gaat gij door het leven, als U elken dag EEN GLAS VLEK'S KINAWIJN neemt vóór het eten

f 1.50 per Literflesch
f 0.80 p. 1/2-Literflesch
DEN HAAG - TEL. 10839

Mooie Huid
van Gelaat
en Handen

verkrijgt men door

PUROL

Doos 30 en 60,
tube 80 cent.
Bij Apothekers
en Drogisten

N. V.
DRUKKERIJ
DE SPAARNESTAD

Nassaulaan 49
Haarlem

Telefoon
13866
(3 lijnen)

*

Voor geïllustreerde
drukwerken, Tijdschriften,
Catalogi etc. is ons

KOPERDIEPDruk-
PROCÉDÉ

het aangewezen,
omdat alle toon-
nuanceeringen in de
te reproduceeren
foto's of tekenin-
gen op haar juiste
waarde worden
weergegeven

Vraagt
gratis toezending
van monsters en prijzen

Tandartsen raden aan:

„Verwijdert den aanslag om ge-
zonde, betere tanden te krijgen.”

Belangrijke ontdekkingen in verband met het onderhoud der tanden zijn gedaan. Nieuwe methodes ter bescherming der tanden zijn gevonden.

Tandaanslag : de groote vijand.

De tandheelkundige wetenschap wijdt alle tand- en tandvleesch-aandoeningen aan een met bacteriën overladen aanslag, die zich op de tanden vormt. Voel met Uw tong langs Uw tanden en U zult hem bemerken - een kleverige laag, die ze bedekt. Verwijdert hem dagelijks.

De aanslag hecht zich op de tanden en in de holten vast en blijft daar. Het zijn kweekplaatsen voor miljoenen bacteriën, die de tanden bloot stellen aan

verval. Ouderwetsche methoden faalden dezen aanslag met succes te bestrijden.

Nu : een nieuwe methode. Probeert haar.

De tandheelkundige wetenschap heeft nu een afdoende bestrijder van den aanslag gevonden in een nieuwe tandpasta, Pepsodent genaamd. Deze maakt den aanslag los. Hij polijst de tanden schitterend wit op een wijze, die onschadelijk is voor het glazuur.

Probeert Pepsodent. Voelt hoe schoon Uw tanden zijn na het gebruik. Ziet de tanden witter worden, wanneer de aanslag wordt weggenomen. Na een paar dagen gebruik zult U dit reeds ondervinden. Koopt nog heden een tube!

Pepsodent

GEDEP.

De moderne Amerikaansche Tandpasta

Aanbevolen door vooraanstaande tandartsen over de geheele wereld.

1682